

POGODA
Dzisiaj bardzo zimno, temperatura około -5 F (-20,5 C). W nocy od -15 do -20 F (-26 do -29 C).
Jutro słonecznie i zimno, temperatura około -15 F (-26 C).
Wschód słońca o godzinie 7:14 rano, zachód o 4:30 po południu.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

No. 246 Rok (Vol.) LXXXII

CHICAGO, IL, Czwartek, 21 Grudnia (December 21), 1989

Telefon wszystkich biur 286-0141

50¢

KALENDARZYK
Dzisiaj czwartek, 21 grudnia — Piotra, Seweryna.
Jutro piątek, 22 grudnia — Zenona, Honoraty.
Pojutrze sobota, 23 grudnia — Jana, Wiktorii.

W dzisiejszym numerze znajdziecie:

- * **Polen Raus** — czyli o dziejach pewnej przyjaźni (str. 3)
- * **Kronika Trójcową** (str. 5)
- * **E. Budakowska** — Literatura emigracyjna bliżej kraju (str. 3)
- * **Ogłoszenia organizacyjne** (str. 5)
- * **Czy to bajka, czy nie bajka?** (str. 4)
- * **W dziale kobiet** — "Więź rodzinna", c.d. (str. 4)

Z ostatniej chwili

Budapeszt (UPI) — Demonstracje prodemokratyczne w Rumunii rozszerzyły się na co najmniej 11 miast.

Polska "Gazeta Wyborcza" podała na podstawie relacji z Rumunii, że siły bezpieczeństwa brutalnie stłumiły w ciągu ostatnich 5 dni protesty nie tylko w Timisoarze, ale również w miastach: Brasov, Jassach, Sibiu, Bistrica Curtici, Giurgiu, Calvasi, Constanca, Oradei i Arad.

W czwartek siły bezpieczeństwa rozpoczęły akcję rozpraszania wielotysięcznych demonstracji w Budapeszcie przy pomocy granatów z gazem łzawiącym. Demonstracje odbywają się w kilku punktach stolicy — podał TASS. (kc)

Trzęsienie ziemi w Andaluzji

Madryt (Reuters) — Trzęsienie ziemi o sile 5.2 na skali Richtera nawiedziło w środę rano południowy region Hiszpanii; brak doniesień o stratach w ludziach lub uszkodzeniach materialnych.

Doniesienia mówią też o chwianiu się budynków w Sewilli, Kordowie i Kadyksie. (kc)

Stan wyjątkowy w Rumunii

Wiedeń (Reuters, CT) — Rumunia ogłosiła w środę stan wyjątkowy w zachodnim regionie Transylwanii wokół Timisoary, gdzie siły bezpieczeństwa zabiły prawdopodobnie tysiące ludzi tłumiąc antyrządowe demonstracje.

Dziesiątki tysięcy demonstrantów na ulicach miasta domagało się oddania ciał, skandując "Oddajcie nam zabitych!".

Prezydent Nicolae Ceausescu ogłosił stan wyjątkowy po powrocie z Iranu w środę wieczorem. W wygłoszonym przez radio przemówieniu Ceausescu zignorował międzynarodowe głosy potępienia i oświadczył, że faszystowskie ugrupowania, chuligani, szpiegowie i cudzoziemcy są sprawcami rozruchów w Timisoarze.

W czwartek drugie z kolei radiowe przemówienie Ceausescu zostało przerwane na trzy minuty, po

Nie pamiętają najstarsi górale...

Genewa (UPI) ...pogody jaka o tej porze roku panuje obecnie w szwajcarskich Alpach. Dzielne temperatury utrzymują się w granicach 75 stopni Farenheita, co odpowiada 22 stopniom na skali Celsjusza. Właściciele górskich hoteli i schronisk oferują swoim gościom...rowery, jako podstawowy środek komunikacji, zamiast bezużytecznych nart.

W wyższych partiach gór śnieg został zmyty przez padające deszcze a na niektórych stokach pojawiła się zielona trawa. Na wysokości 4 tysięcy metrów zanotowano tylko minus jeden stopień Celsjusza, a na wysokości 2 km., dodatnie temperatury, rzędu 10 stopni powyżej zera. Jak podkreślają szwajcarskie środki masowego przekazu niemożliwe nawet stało się pokrywanie zboczy sztucznym śniegiem.

Według specjalistów meteorologów ostatni "wybryk natury" tego rodzaju wydarzył się w Szwajcarii przed osiemdziesięciu laty.

(bb)

Nadal trwają walki w Panamie

Czy Noriedze udało się zbiec z kraju?

Rozpoczęcie inwazji amerykańskiej na Panamę — działanie określone kryptonimem "Operation Just Cause" — oznaczało przetransportowanie do tego kraju z baz w Kalifornii, Teksasie i Północnej Karolinie kilkunastu tysięcy żołnierzy armii Stanów Zjednoczonych.

Na ulicach stolicy państwa, Panama City, panuje chaos wywołany działaniami wojennymi. Miejskowa ludność wykorzystuje sytuację do plądrowania sklepów, zabierania wartościowych przedmiotów z rozmaitych placówek użyteczności publicznej.

Tymczasem oddziały amerykańskie zajmują pozycje na obszarze miasta i systematycznie przeczesują wszystkie jego dzielnice. Działania wojenne przynoszą straty w ludziach po obydwu stronach. Na zdjęciu amerykańskie stanowisko obsługi karabinu maszynowego zainstalowane na rogatkach Panama city.

Washington, Panama City (Reuters, ST) — Ponad 20 tys. żołnierzy amerykańskich jest nadal zaangażowanych w operację przejęcia Panamy w poszukiwaniu dyktatora Noriega. Pentagon utrzymuje, że sytuacja znajduje się pod całkowitą kontrolą jednostek U.S. Ostatnie doniesienia mówią o 20 zabitych po stronie amerykańskiej. Śmierć podczas walk w Panamie poniosła jak do tej pory jedna cywilna osoba legitymująca się pa-

szportem naszego kraju. Była to kobieta, której personaliów nie ujawniono.

Po stronie panamskiej są znacznie większe straty. W czasie operacji inwazyjnej określonej kryptonimem "Operation Just Cause" zginęło ok. 200 żołnierzy panamskich, należących do oddziałów popierających Manuela Noriega. Są znaczne straty wśród ludności cywilnej, lecz w obecnej sytuacji nie sposób przekazać na ten temat do-

kładnych danych.

Wkrótce po wylądowaniu w Panamie pierwszych żołnierzy amerykańskich, w bazie wojskowej Stanów Zjednoczonych w tym kraju zaprzysiężony został jako nowy prezydent Guillermo Endara oraz dwóch wiceprezydentów Panamy — Ricardo Arias Calderon i Guillermo Ford. Panuje przekonanie wśród zachodnich obserwatorów, że wspomniana trójka zdecydowanie zwyciężyła w przeprowadzonych przed siedmioma miesiącami wyborach prezydenckich w tym kraju, niemniej jednak wszechwładny Noriega nie dopuścił do objęcia władzy przez kandydatów opozycji. Miejsce przebywania legalnych przywódców panamskich jest na razie utrzymywane w ścisłej tajemnicy.

Nadal nie natrafiono w czasie operacji unieszkodliwiania skromnych panamskich sił zbrojnych na ślad Manuela Noriega. Niektórzy skłonni są przypuszczać, że dyktator ukrywa się gdzieś w górzystych obszarach kraju lub w nieokreślonym bliżej miejscu w dżungli panamskiej. Wywiad amerykański dysponuje również niepotwierdzonymi informacjami mówiącymi o prawdopodobnym opuszczeniu Panamy przez Noriega. Jeśli pogłoski te znajdą swoje potwierdzenie w rzeczywistości, to Washington i Pentagon będą pod ostrzałem krytyki, zarzucającej osobom i instytucjom odpowiedzialnym za przygotowanie operacji panamskiej opieszałość i nieumiejętność prowadzenia działań w dyskretny sposób. Niektóre źródła w Panamie twierdzą, że zbliżająca się inwazja wojsk amerykańskich i próba pochwycenia Noriega była od dłuższego czasu "najgłośniejszą tajemnicą w państwie" (w Panamie — przyp. red.) (Ciąg dalszy na str. 6-ej)

karabiny użyte przeciwko demonstrantom należały do sił bezpieczeństwa "Securitate".

Prasa niektórych państw Europy Wschodniej podaje, że liczba zabitych zbliżona jest do 4,000.

Nieliczni świadkowie z zagranicy podają liczby zabitych w tysiącach. Polak, który widział zajścia w Timisoarze, powiedział dziennikarzowi w Budapeszcie, że żołnierze wrzucali ciała zabitych do rzeki.

NRD-owska agencja ADN podała, że ciała są chowane w masowych grobach poza miastem oraz palone.

Wciąż brak potwierdzonych informacji ze względu na izolację Rumunii. (kc)

Brama Brandenburska — świadek triumfów i upadku

Berlin Wschodni (Reuters) — Imperium, faszyzm, porażkę i podział — Brama Brandenburska była świadkiem wszystkiego.

12-kolumnowy łuk, zwieńczony rydwanem powożącym uskrzydloną boginię zwycięstwa, przez 28 lat był "wieżnią betonowej wyspy" odciętym od zachodnich berlińczyków murem a od wschodu, metalową barierką i strażnikami.

Przed Bożym Narodzeniem kanclerz RFN i premier NRD, Hans Modrow jako pierwsi przekroczyli skrzyżowanie pod łukiem triumfalnym znacząc tym kulminacyjnym gestem zmiany zachodzące w historii europejskiej.

Dla milionów ludzi Brama Brandenburska jest symbolem niemieckiej jedności. Właśnie dlatego w okresie zimnej wojny stała się symbolem podziału Niemiec.

W ciągu dwóch wieków łuk stanowił centralny punkt pruskich defilad, następnie miejsce wiewców wielbicieli Hitlera i jego faszystowskich fantazji, a później zacieklego szturm armii czerwonej, która w 1945 roku dotarła do serca Trzeciej Rzeszy.

100 jardów na zachód od bramy, w administrowanym przez Brytyj-

Wymiana szpiegów między NRD a RFN

Bonn (Reuters) — Wschodnie i Zachodnie Niemcy wyraziły zgodę na wymianę szpiegów. NRD jeszcze w tym tygodniu uwolni 25 agentów w zamian za 4 własnych.

Niedawno zachodni niemiecki tygodnik "Bild am Sonntag" donosił, że Berlin Wschodni uzależnił całą akcję od zgody Bonn na inwestycje w NRD wartości \$57 mld w ciągu najbliższych 10 lat.

Prezydent RFN, Richard von Weizsäcker darował karę dwóm byłym sekretarkom, zdemaskowanym jako agentki komunistycznego wywiadu. Margaret Hoeke, która pracowała dla zachodni-niemieckiego prezydenta była skazana na 8 lat więzienia, jej współpracownica, Elke Falk zatrudniana przez różnorodne ministerstwa bońskie otrzymała karę 6 i pół lat pozbawienia wolności. Obydwie kobiety są obywatelkami Niemiec Zachodnich. (eg)

Skinner: "Podróżni nie muszą obawiać się terrorystów"

Washington (Reuters) — Sekretarz transportu Samuel Skinner w poniedziałkowym wywiadzie wyjaśnił, iż od czasu eksplozji samolotu ubiegłym, bezpieczeństwo na lotniskach uległo znacznej poprawie i zapewnił podróżnych, iż nie muszą obawiać się zamachów terrorystycznych.

"Jak narazie nie nie wskazuje na to, by ludzie nie mieli latać" — powiedział Skinner w wywiadzie podczas audycji telewizyjnej "Good Morning America". Równocześnie wystosował ostrzeżenie, by podróżni zachowali ostrożność.

W razie konieczności Departament Transportu odwoła niektóre loty, lecz narazie nie nie wskazuje na to, by zagrożenie ze strony ter-

rorystów osiągnęło poziom ekstremalny — zapewnił sekretarz transportu USA.

Skinner przyznał równocześnie, iż linie lotnicze oraz agencje zajmujące się bezpieczeństwem wyszkoliły lepiej agentów ochrony lotnisk oraz zatrudniły większą ilość ludzi w tym zawodzie. Jednocześnie na lotniskach zainstalowano nowocześniejsze urządzenia do wykrywania ładunków wybuchowych.

"Terrorysty prowadzą działalność codziennie i to w różnych częściach świata" oświadczył Samuel Skinner. My ze swej strony chcielibyśmy, by pasażerowie byli bardzo ostrożni i dla przykładu, uważnie pakowali swe bagaże.

(ak)

Premier Węgier ustąpił z prezydium partii

Budapeszt (Reuters) — Premier Miklos Nemeth wystąpił z prezydium rządzącej Partii Socjalistycznej Węgier z chwilą, gdy nie uzyskał poparcia dla swego planu budżetowego.

Nemeth nadal pozostaje członkiem partii, która niedawno porzuciła nazwę "komunistyczna", adoptując "socjalistyczna".

W liście do przewodniczącego partii, Rezso Nyersa premier uzasadnił decyzję odejścia z 24-osobowego prezydium odrzuceniem jego propozycji o podniesieniu czynszów o 75% dotychczasowej ceny i nałożeniu podatków na pożyczki hipoteczne.

Te dwie propozycje wzbudzały największy sprzeciw parlamentu, debatującego obecnie nad kontrolerskim planem budżetowym.

Zatwierdzenie programu wymagałoby ścisłych ograniczeń wy-

datków i wprowadzenia mechanizmów wolnorynkowych jest warunkiem odroczenia kredytów z Międzynarodowego Funduszu Walutowego i dalej — podobnie jak w Polsce — uwolnienia kredytów z państw Wspólnoty Europejskiej.

Nemeth już wcześniej groził rezygnacją w razie odrzucenia projektu, przewidującego cięcia deficytu budżetowego z \$800 mln do \$160 mln oraz deficytu twardych walut z \$1.4 mld do ok. \$500 mld.

Węgierskie radio podaje, że w liście do Nyersa, premier Nemeth wyjaśnia, iż interesy partii nie mogą być przekładane nad interesy rządu. Ponieważ taka właśnie sytuacja zaistniała, poczuł się zmuszony do odejścia z prezydium, które odzwierciedla poparcia dla planów rządowych w tak istotnych sprawach. (eg)

Emerycy otrzymają zwrot nadpłaconych składek

Washington (CT) — Administracja Social Security zwróciła się do Departamentu Skarbu o zwrot w lutym przyszłego roku sumy \$1.2 mld, pobranej od emerytów w postaci dodatkowych składek na ubezpieczenie Medicare. Składki te przeznaczone były na realizację unieważnionego obecnie ubezpieczenia na wypadek przewlekłej choroby.

Tymczasem Departament Skarbu pragnie zwrócić pobrane pieniądze jednorazowo, co miałyby się stać dopiero w maju przyszłego roku. Zwołuje tę przedstawicieli Departamentu uzasadniając faktem znacznego przeciążania pracą urzędników tej instytucji.

Ubezpieczenie na wypadek przewlekłej choroby, które unieważniono w listopadzie br. wymagało od emerytów płacenia składek większych o \$5.50 miesięcznie. Mimo odwołania tego programu składki pobierane będą aż do maja lub czerwca przyszłego roku, gdyż — jak tłumaczą przedstawiciele Social Security — tyle czasu zajmie całkowita zmiana zapisów komputerowych.

Komisarz agencji Social Security

Gewndolyn S. King, we wtorkowym wywiadzie wezwała Departament Skarbu do wypłacenia emerytom objętym ubezpieczeniem Medicare sumy \$10.60 w lutym oraz po \$5.35 w marcu, w kwietniu.

Według obliczeń koszt przygotowania czeków do wysyłki wynosił będzie od \$20 mln do \$30 mln.

Tymczasem kongresmani David Bonior oraz Robert Wise w liście przesłanym na ręce prezydenta Busha zarzucają, iż z pobranych \$1.2 mld rząd w minionym okresie zarobił ok. \$70 mln w postaci odsetków. Członkowie Kongresu twierdzą, iż suma ta powinna także zostać rozdzielona pomiędzy osoby objęte Medicare, od których pobrano zawyżone opłaty. Jak na razie brak odpowiedzi na te zarzuty. (ak)

Niezależna partia Litwy

Wilno (Reuters) — Komuniści Litwy ogromną większością głosów postanowili w środę utworzyć niezależną od Moskwy partię, co jest pierwszym formalnym rozłamem w komunistycznej partii ZSSR od rewolucji 1917 roku.

Nadzwyczajny zjazd partii poparł 855 głosami przeciw 160, z 12 wstrzymującymi się, wniosek o utworzenie "niezależnej Litewskiej Partii Komunistycznej z własnym statutem i programem".

Wniosek ten został uznany za jedyny sposób zapobieżenia odpływowi członków partii do szeregów Sajudisu, przejawiającego energiczną i szeroko zakrojoną działalność w zakresie obrony interesów Litwinów.

Delegaci odrzucili alternatywną propozycję stworzenia "niezależnej partii wchodzącej w skład odnowionej partii sowieckiej".

Szef partii Litwy, Algirdas Brazauskas, który przygotował cztery miesiące temu projekt nowej partii, powiedział, że będzie ona zawsze "gotowa do nowej walki". (kc)

Za 55 lat pracy w polonijnej radiofonii red. Grzegorzewski uhonorowany został przez ZNP specjalną plakietą

Foto. VIC MODLIŃSKI

AT&T obniży opłaty za rozmowy telefoniczne

Washington (UPI) — American Telephone & Telegraph Co. zamierza z początkiem przyszłego roku obniżyć o około 2 proc. pobierane opłaty za rozmowy międzymiastowe i międzynarodowe odbywane za pośrednictwem tej firmy.

W myśl propozycji przedstawionej w miniony poniedziałek do zatwierdzenia przez Federalną Komisję Komunikacji ceny rozmów międzymiastowych i międzynarodowych odbywanych w dni powszednie obniżą się o 1,3 proc. Natomiast za ten sam typ rozmów odbywanych popołudniami oraz w dni świąteczne abonenci AT&T płacić będą o 2 proc. mniej niż dotychczas.

W myśl nowych stawek, każda rozmowa krótsza niż 10 minut prowadzona z abonentem zamieszkającym na terenie USA będzie kosztować \$2.50 lub mniej. Identyczna rozmowa odbyta w nocy lub soboty i niedziele kosztować będzie \$1.32 lub

mniej.

Ocenia się, iż w skali roku klienci tej kompanii zaoszczędzą ogółem około \$300 mln. Z wydanego komunikatu wynika, iż ten gigant telekomunikacyjny jest w stanie obniżyć ceny rozmów telefonicznych dzięki zmniejszeniu kosztów obsługi oraz obniżeniu przez lokalne kompanie telefoniczne opłat za umożliwienie podłączeń do linii klientów tych firm.

AT&T rozważa też kwestię obniżki opłat za rozmowy wykonywane ze Stanów Zjednoczonych do 25 krajów świata. W tym do Kanady, Meksyku, Japonii, Wlk. Brytanii, Francji, Izraela, Brazylii, Australii, na Filipiny, do Tajwanu i Korei.

Na liście tej, niestety, Polski nie wymieniono.

Obniżka cen będzie różna w zależności od kraju, z którym dokonuje się połączenia oraz pory dnia, w której rozmowa jest odbywana. (ak)

Grudniowa wizyta w Chinach nie była pierwszą

Washington (CT) — Przedstawiciele Białego Domu przyznali w poniedziałek, iż już w lipcu tego roku prezydent Bush wysłał z tajną misją do Chin swego doradcę do spraw narodowego bezpieczeństwa Brenta Scowcrofta. Wizyta ta miała miejsce krótko po wydaniu zakazu kontaktów na wysokim szczeblu między obydwoma krajami wydanego w proteście przeciwko krwawemu stłumieniu prodemokratycznych demonstracji w Pekinie.

Wiadomość ta przypuszczalnie wzmoże jedynie falę krytyki wobec prowadzonej polityki prezydenta Busha w stosunku do Chin. Polityka ta znalazła się w ogniu ataków już w ubiegłym tygodniu po zakończeniu innej misji Brenta Scowcrofta do Pekinu.

Oświadczenie Białego Domu po-

Nowy minister gospodarki Argentyny

Buenos Aires (UPI) — Prezydent Carlos Menem przyjął rezygnację ministra gospodarki Nestora Rapanelli pełniącego tę funkcję za ledwie od pięciu miesięcy.

Rapanelli ustąpił z pełnionej przez siebie funkcji w obliczu ostatnich posunięć oszczędnościowych rządu, dewaluacji australa i rosnącej szybko inflacji.

Miejsce Rapanelli zajął Antonio Erman Gonzales, dotychczasowy minister zdrowia i opieki społecznej.

Liczący 54 lata Gonzales, z zawodu księgowy reprezentuje partię chrześcijańsko-demokratyczną i zaliczany jest do grona najbardziej zaufanych doradców prezydenta Menema.

Kierownictwo nad ministerstwem zdrowia i opieki społecznej obejmie Eduardo Bauza, dotychczasowy minister spraw wewnętrznych. Z kolei peronistowski polityk Julio Mera Figueroa obejmie stanowisko Bauzy. (ak)

Strajki w Jugosławii

Belgrad (Reuters) — Około 650,000 jugosłowiańskich robotników wzięło udział w pół-godzinny strajku w proteście przeciwko galopującej inflacji i programowi ekonomicznej odnowy premiera Ante Markowica.

Akcja została zorganizowana przez oficjalne związki zawodowe na terenie wszystkich belgradzkich kompanii. Taki sam strajk odbył się w poniedziałek w republice czarnogórskiej a następny jest planowany na czwartek w Macedonii.

Federalny parlament w Belgradzie debatuje nad programem rządowym, który proponuje wprowadzenie nowej, wymiennej na zachodnią walutę i zamrożenia płac na okres 6 miesięcy w celu zahamowania inflacji dochodzącej do 2000 procent.

Plan ten otrzymał zielone światło z pięciu regionów Jugosławii lecz został odrzucony przez największą republikę, Serbię i północną prowincję Wojwodina.

W centralnej republice Bośni i Hercegowiny około 2 tysiące górników urządziło marsz na regionalny parlament w Sarajewie domagając się 80-procentowych podwyżek płac. (eg)

DENTYSTA

BEZBOLESNE LECZENIE
NISKIE CENY

17-let doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.

DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

BIURA ADWOKACKIE

KUTA AND KASH

Frank J. Kuta & James J. Kash

5132 Archer

- Kupno i sprzedaż nieruchomości
- Testamenty
- Uszkodzenia cieleśne
- Obrażenia cieleśne przy pracy
- Sprawy w biznesach korporacyjnych

Tel.: 284-1414

MÓWIMY PO POLSKU

ROYAL TRAVEL

5932 W. Lawrence

Chicago, IL

Tel: 777-2800

serdeczne życzenia
święteczne i noworoczne
składają właściciele

Tony i Jadwiga Pieńkowscy

Mamy do dyspozycji wycieczki do Las Vegas, Hawaï oraz wycieczki i paczki do Polski.

Polska prasa jest dźwignią polonijnego życia!

Stała doświadczona ekipa pomaga w zrealizowaniu najlepiej i najtaniej każdego zamówienia

234 KING STREET LONDON W6 ORF
OBOK POSKU

Telefon: 011-44-1 — 748-1518

Council 139 PNA Bowling League

STANDINGS

TEAM	W	L	P	
Faras Insurance	33	12	78	
Neighborhood Tap	25	20	59	
Mickey & Helens	25	20	59	
Sliz Foods	25	20	58	
Comm. Smoke Shop	24	21	56	
Manor On 47	24 1/2	20 1/2	55	
New City Lions	23	22	53	
Standard Glass	22	23	51	
Club Mono Lounge	20	25	48	
Syrenas Lounge	20 1/2	24 1/2	47	
Welcome Inn	17 1/2	27 1/2	41	
Richards Funeral Home	10 1/2	34 1/2	23	

Faras Insurance took sole possession of first place in Council 139 PNA bowling league as they downed Sliz Foods for a pair of games and five points at Archer Kedzie lanes last Friday night. Jim Mrocza led the attack with a 246-631 for Faras while George Nagle nad Ken Stefanski shot 540 identical series for Sliz.

Sliz ..... 937 1000 1050—2987

Faras ..... 1024 1057 963—3044

A steady attack with Ed Cachur's 224-624 series setting the way aided New City Lions to take Richards-Midway Funeral Home into camp for the full count. Well, Bill Blattner had the power and a hot ball and shot a 526 series for the losers.

Richards ..... 985 989 923—2897

Lions ..... 1033 1082 1021—3136

Hugh Dunkle's 245-619 led Neighborhood Tap to take a pair of games and five points from Community Smoke Shop while Ron Szeredy shot a 223-549 to suffer the defeat.

Smoke ..... 1028 926 880—2834

Neigh. .... 974 1024 984—2982

Welcome Inn made hay by sweeping Manor on 47 for a pair of games and five points as the great hero Bruno Niemiec tallied a 572 for

Welcome and Joe Ptak shot a 209-571 for Manor.

Manor ..... 933 1053 908—2894

Welcome ..... 1015 931 1032—2978

Hats off to John Zygodlo for his 225-636 series that gave Syrenas Lounge a pair of games and four points over Club Mono Lounge. The hero for the losers was Mark Ptazkowski who shot a 554 score.

Monos ..... 987 1028 969—2984

Syrenas ..... 993 938 1033—2964

Mickey & Helens Lounge spilled Standard Glass for a double win and five points in a tight session. Jim Budd paced Mickeys with a 217-582 series. Returning back in form was Jim Majerczyk shooting a 247-673 series.

Standard ..... 991 902 953—2846

Mickeys ..... 949 1017 955—2932

SPECIAL SPECIAL

Ed Krawczykowski, president of the Council 139 PNA bowling league would like to wish the sponsors, bowlers, the Polish Daily Zgoda and their families a very Merry Christmas and a Happy New Year. God Bless you all and Wesolych Swiat.

Stanley Wojtowicz
Secretary

BRISTOL DELICATESSEN & LIQUORS

Noce polskie sklepy — w których w nocy za 5 druga możesz kupić do zjedzenia i do picia dosłownie WSZYSTKO — wszelkiego rodzaju wędliny własnego wyrobu oraz trunki z całego świata.

3086 N. MILWAUKEE AVE. (obok Polameru — na Jackowie) 545-7072

OTWARTY OD 8:00 RANO DO 2:00 W NOCY

☆☆☆☆

5205 W. BELMONT AVE. (obok Cardinal Club)

545-6097

OTWARTY OD 8:00 RANO DO 11:00 W NOCY.

SLIZ'S DELICATESSENS

Domowej roboty polska kielbasa i rozmaite inne wędliny i smakołyki

DWA SKLEPY:

3116 W. 43rd STREET

523-9533

6743 W. ARCHER

229-1138

NAJLEPSZY PREZENT- NAJLEPSZA POLSKA WÓDKA!

DOSTĘPNA TERAZ
W NOWYM ŚWIĄTECZNYM OPAKOWANIU
NA KAŻDĄ OKAZJĘ

Imported by S. STAWSKI DISTRIBUTING INC.

J.A. BACZEWSKI: Likiery i wódki, piwa Żywiec, Okocim, Goesser woda mineralna Radeńska, Trzy Serduszka.

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

POLISH DAILY ZGODA Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays by
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.

6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

and Additional Mailing Post Offices

POSTMASTER: Send address changes to

DZIENNIK ZWIĄZKOWY (ZGODA)

EDWARD J. MOSKAL—Prezes

WOJCIECH BIAŁASIEWICZ, Redaktor Naczelny**ANTONI SZPLIT, Zarządca**ELŻBIETA GLINKA, Zastępca redaktora naczelnego, EWA BIEREZIN, BOGDAN BIERNAT, KRYSZYNA CYGIELSKA,
ANNA DRECHSLER, Z. ANDRZEJ KAZIMIERZAK, ALICJA OTAP, ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY**WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE**

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe	Wydane
Rocznie (1 yr.) \$52.00	Rocznie (1 yr.) \$26.00	
Półrocz. (6 mos.) 32.00	Półrocz. (6 mos.) 17.00	
Kwartal. (3 mos.) 22.00	Kwartal. (3 mos.) 12.00	

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy) ..... 50¢**DO INNYCH KRAJÓW:**

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe	Wydane
Rocznie (1 yr.) \$75.00	Rocznie (1 yr.) \$38.00	
Półrocznie (6 mos.) 50.00	Półrocznie (6 mos.) 21.00	

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Weekendowy (Single Weekend Copy) ..... 75¢

Polen Raus — czyli o dziejach pewnej przyjaźni

Sprawa zjednoczenia Niemiec, która na kanwie reformatorskich prądów obejmujących w coraz większym zakresie Europę środkowo-wschodnią, zaczyna być coraz bardziej widoczna i spędza sen z powiek nie tylko politykom lecz również, a może przede wszystkim, zwykłym zjadaczom chleba. Oczywiście, że w pierwszym rzędzie Polakom. Społeczeństwo polskie, mające pomimo upływu lat nadal żywo w pamięci wydarzenia z okresu II wojny światowej, a także znające wcale nie najgorzej zawiłe dzieje stosunków niemiecko-polskich w historycznym kontekście, ma prawo odczuwać niepokój. Tym bardziej, że jest on podsycany coraz częstszymi przejawami, nie ma co tego ukrywać lub kamuflować eleganckimi zwrotami, niemieckiego nacjonalizmu.

I chociaż nikt rozsądnie myśleć nie odmawia narodowi niemieckiemu prawa do samostanowienia, do decydowania o własnych losach i w ostatecznym rachunku do zjednoczenia — nonsensem byłoby uznawać podział narodu niemieckiego na dwa państwa za rzecz naturalną oraz normalną — to jednak perspektywa tego zjednoczenia rodzi niepokojące pytania, na które nie ma faktycznie jednoznacznej odpowiedzi.

Bujdą byłoby twierdzenie, że rewizjonistyczne tendencje zachodnoniemieckich ziomkostw, uzewnętrzniane w wielu publicznych wypowiedziach mających na celu zaznaczenie faktu, że z utratą polskich Ziemi Zachodnich Niemcy do dziś nie mogą pogodzić się, były i są li tylko wytworem nieprzejednanego stanowiska zachodnio-niemieckiego pokolenia epoki nazizmu. Tendencje te były i w ostatnim czasie przybrały na sile również w kregach społeczeństwa NRD, a na ich tle mamy do czynienia z przejawami wyraźnej niechęci do Polaków. Nie do jednostek czy grup, jak to pozornie może wyglądać, ale do polskiej nacji, a to oczywiście ustawia wzajemne kontakty na zupełnie innej, nie ma co ukrywać, że mało sympatycznej, by nie powiedzieć wrogiej, płaszczyźnie.

Smutne to, ale prawdziwe. Dopiero teraz okazuje się, że liczący ponad cztery dziesiątki lat okres rzekomego zbratania, w rodzinie — jak to pompatycznie i na użytek raczej propagandowy określano — państw stanowiących tzw. wspólną socjalistyczną, był sprytnie maskowanym fałszem. Teraz ta wspólnota prysła jak bańka mydlana, a każdy myśli o swoich sprawach i zabiega o swoje własne interesy.

Rozpropagowane w ostatnich dniach, przez prasę i TV NRD, nastroje przeciwko "wykupującym towary Polakom", znalazły bardzo podatny grunt wykraczając jednak poza sferę spraw natury spekulacyjno-handlowej. Inna sprawa, że w rozpętaniu antypolskich nastrojów mają również swój walny udział sami Polacy, a ściślej rzecz biorąc grupa, wcale nie mała, zawodowych handlarzy.

"Dziś ta niechęć, nieprzychylność, a nawet już wrogość, wyrażane są w życiu codziennym NRD wobec Polaków. Doszło już nawet do tego, że w województwie poczdamskim zniszczono ostatnio 8 samochodów należących do polskiej załogi Przedsiębiorstwa Budownictwa i Usług Technicznych z Wrocławia, pracującej tu na kontrakcie. W Stendalu — informuje stała korespondentka "Życia Warszawy" w Berlinie red. Urszula Kozierowska — przewrócono samochody z Polski, w Cottbus pojawiły się napisy "Polen raus!" Jakże bliski jest już następny krok w tych nastrojach".

"Niemcy celowali kiedyś — pisze Marek Kazimierzczuk na łamach "Sztandaru Młodych" — w wyszukiwaniu sobie wrogów. Wydawało się, że 40 lat NRD i głoszone tu hasła internacjonalizmu, także na wspólnie spędzanych przez młodzież polską i NRD wakacjach, przyniosą jakieś rezultaty. Wystarczyło jednak kilka dni propagandowej akcji prowadzonej przez wszystkie tutejsze środki masowego przekazu i enerdownska przyjaźń do Polski, którą zachłystujemy się od czasu Układu Zgorzeleckiego, jakby się trochę wyszczerbiła".

I jeszcze jeden cytat z publikacji Ewy Czackowskiej, która w konkluzji korespondencji z Berlina, wprost stwierdziła:

"ZNRD nigdy nie prowadziliśmy procesu pojednania. Nie trzeba było. Nie mówiło się o przebaczeniu i normalizacji. Zaprzyjaźniliśmy się bardzo szybko, nim jeszcze zagoiły się najłżejsze rany. Tak postanowiły władze. I przyjaźniliśmy się dalej, zgodnie z planem. Dzisiaj dopiero widać, ile warta jest taka przyjaźń."

Należy wyrazić tylko nadzieję, że antypolskie nastroje w NRD rychło znikną, a przynajmniej zostaną w znacznym stopniu stonowane wraz z dalszym rozwojem demokratyzacji życia naszych zaodrzańskich sąsiadów. Nie należy ich oczywiście przeceniać, ale trzeba je obserwować oraz w sposób rozsądny zapobiegać im metodami wolnymi od szkodliwych w tym przypadku emocji.

Uhonorowanie 55-letniej pracy radiowej A. Grzegorzewskiego

Przyjęcie bożonarodzeniowe ZNP dla polonijnych mass mediów

Red. A. Grzegorzewski (w środku) w gronie urzędników i komisarzy ZNP.

Chicago. (Inf. wł.)—Wczoraj, w restauracji pn. Steak Joynt, w północnej dzielnicy, odbyło się przyjęcie z okazji Świąt Bożego Narodzenia, wydane przez Związek Narodowy Polski dla przedstawicieli polonijnych środków masowego przekazu.

Obecnemu na imprezie p. Adamowi Grzegorzewskiemu wręczono pamiątkową plakietę w uznaniu za

osiągnięcia i zasługi na polu szerzenia kultury polskiej w Chicago.

P. Grzegorzewski jest nestorem polskiego radia w Chicago. Przy mikrofonie działa już 55 lat. Wszystkim dobrze jest znany jego program "Polska w muzyce pieśni i słowie."

Na przyjęciu mieli okazję spotkać się przedstawiciele polonijnych

mediów—radia, prasy i telewizji, w sumie ok. 90 osób. Impreza była bardzo udana. Świetnie bawiono się a nawet—zgodnie z tradycją—śpiewano kolędy—pod przewodnictwem skarbnika ZNP Kazimierza Musielaka.

Na lunchu obecni oczywiście byli członkowie zarządu ZNP: wiceprezeska Helena Szymanowicz, wi-

Elżbieta Budakowska

Literatura Emigracyjna bliżej Kraju

Zainteresowanie w kraju literaturą polską powstała na emigracji od lat jest bardzo duże. Możliwości sprostania temu zainteresowaniu pojawiły się praktycznie niedawno. Dopiero dziś wydawcy mogą swobodnie wybierać, a czytelnik może liczyć na wciąż nowe i ciekawe tytuły.

Po wybuchu II wojny światowej wielu twórców zmuszonych było przebywać za granicą i tam wzbogacać dorobek polskiej literatury. Stan ten przeciągnął się na lata powojenne, gdy wielu pisarzy zdecydowało się pozostać na stałe poza krajem. W efekcie wytworzył się sztuczny podział na to, co powstawało w kraju i to, co tworzone za granicą. Podział ten był często rezultatem politycznych interpretacji i postaw ideowych samych pisarzy.

Podział kultury narodowej na dwie sfery znalazł swe odzwierciedlenie w polskiej krytyce, która nagminnie forsowała termin "literatura emigracyjna" jako coś odmiennego od literatury polskiej. Klimat polityczny zwłaszcza trzech pierwszych dekad powojennych w Polsce nie sprzyjał jednolitemu traktowaniu utworów powstałych poza krajem. Pewien wpływ na ten stan miało m. in. również niechęćne stanowisko samych zainteresowanych nie wyrażających, że względów politycznych, zgody na publikowanie swych utworów w kraju. Podobnie przeciwny drukowaniu w kraju był powołany jesienią 1945 roku w Londynie Związek Pisarzy Polskich na Obczyźnie. Niemniej, pewna grupa pisarzy wydawała w Polsce, a nawet można powiedzieć była prekursorem zbliżenia literatury emigracyjnej z krajem. Część z nich zdecydowała się potem do kraju powrócić.

Z końcem lat 40-tych wychodził w Warszawie książka Aleksandra Janty Polczyńskiego pt. "Kłamałem, aby żyć". W 1957 roku Wydawnictwo Literackie w Krakowie publikuje "Bakałaja" Witolda Gombrowicza. Tego samego roku ukazuje się także "Klub" i "Transatlantyk". Od 1956 roku wychodził w kraju dzieła Teodora Parnickiego, w tym wydany przez Instytut Wydawniczy PAX "Koniec Zgody Narodów". Pisarz przyjeżdża po raz pierwszy do Polski w 1963 roku. Od 1957 roku ukazują się w kraju utwory Marii Kuncewiczowej, która z czasem osiedliła się w Polsce. Była w Polsce i publikuje tu swe książki Bolesław Taborski, współzałożyciel i redaktor czasopism literackich na obczyźnie "Markuriusza Polskiego" i "Kontynentów". Z możliwości publikowania w Polsce zaczęła korzystać Zofia Romanowiczowa, której powieść pt. "Baśka i Barbara" pierwotnie drukowana w 1956 roku w Paryżu, ukazała się na polskim rynku księgarskim w dwa lata później. W kraju publikuje również Marian Pankowski, a żywy kontakt z polskimi ośrodkami literackimi utrzymuje Jan Brzękowski.

W latach 1956-1970 nastąpił pewien ograniczony postęp w rozwijaniu kontaktów literackich emigracja-kraj. Był on jednak skromny w stosunku do istniejącego już dorobku pisarzy polskich żyjących na obczyźnie. Jednocześnie wielu autorów nie było w ogóle dopuszczanych na rynek krajowy. Występował też brak ciągłości literatury powstałej na emigracji w krajowym życiu literackim. Czytelnik polski, wyrzykowo zapoznawany z twórczością emigracyjną, miał praktycznie możliwość zetknąć się z dość

zawężonym kręgiem polskich twórców zamieszkałych za granicą.

W świadomości literackiej lat siedemdziesiątych coraz bardziej jednak utrwalalo się przekonanie, że istnieje jedna, integralna polska literatura współczesna, niezależnie od miejsca, gdzie powstają dzieła literackie w języku polskim. Powodowało to coraz częstsze upominanie się o pisarzy emigracyjnych i ich twórczość.

W 1976 roku na Uniwersytecie Jagiellońskim po raz pierwszy po wojnie odbył się wykład monograficzny na temat współczesnej literatury polskiej tworzonej przez pisarzy zamieszkałych poza krajem. W czerwcu 1981 roku z kolei Polonijne Centrum Kulturalno-Oświatowe Uniwersytetu Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie i Towarzystwa Polonia wspólnie z Zakładem Duszpasterstwa i Migracji Polonijnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zorganizowało sesję naukową pt. "Polska literatura emigracyjna", z której następnie opublikowano materiały.

Coraz częściej w periodykach polonistycznych i literackich zamieszczano materiały o autorach polskich z zagranicy. Z początkiem lat 80-tych wzbogacenie programu szkolnego o twórczość pisarzy emigracyjnych zapowiedziało Ministerstwo Oświaty i Wychowania, a w 1985 roku Polska Akademia Nauk udostępniła polskiemu czytelnikowi tom z serii "Biblioteka Polonijna" pt. "Pisarz na obczyźnie". Poszerza się też wachlarz pisarzy, których utwory wydaje się w kraju: Witold Gombrowicz, Jan Brzękowski, Stanisław Januszko, Czesław Miłosz, Kazimierz Wierzyński, Jan Lechoń, Marek Hłasko, Beata Obertyńska, Stanisław Vincenz, Florian Śmieja, Aleksander Wat, Jerzy Pietrkiewicz, Danuta Mostwin, Janusz Poray-Biernacki czy Gustaw Herling-Grudziński. Nie satysfakcjonuje to jednak w pełni krajowego czytelnika. Poważny wkład wnoszą wówczas działalność edytorska drugiego obiegu.

Zarówno środowiska wydawnicze, jak i opinia publiczna domagają się pełnej oficjalnej swobody w dostępie do piśmiennictwa emigracyjnego. W tym duchu przebiegało też tegoroczne marcowe spotkanie z wydawcami w Domu Polonii w Warszawie. Mieli oni okazję zaprezentować swe opinie przedstawicielom resortu kultury i administracji.

Za realizacją w sposób otwarty i bez formalnych ograniczeń tezy o jednoci kultury polskiej opowiedziało się również zdecydowanie Towarzystwo Polonia.

Odbywające się w maju tego roku 34 Międzynarodowe Targi Książki w Warszawie wniosły dalszy postęp. Po raz pierwszy w historii tej imprezy wzięły udział oficyny z drugiego obiegu, było też stoisko wydawnictw emigracyjnych zebranych przez Polską Księgarnię "Orbis" z Londynu. Wśród ponad 200 pozycji znalazły się książki "Orbisu", "Odnowy", "Kultury", "Libelli", "Aneksu", Wydawnictwa Paliotynów, "Myśli Polskiej", "Polonii", "Pulsu", Wydawnictwa Instytutu Polskiego, "Variusa", "Les Noir sur Blanc", Wydawnictwa "Zeszytów Literackich". Były wśród wśród nich emigracyjne wydania autorów krajowych, jak i prace z zakresu najnowszej historii Polski, rozprawy zawierające myśli wielkich Polaków Kościoła katolickiego, wspomnienia, a także twór-

czość literacka. Ekspozycję wzbogaciły takie periodyki, jak "Puls", "Teki historyczne", "Zeszyty Historyczne", a ciekawością bibliofilską był 500 tom z serii wydawniczej paryskiej "Kultury".

Impreza towarzyszącą na tegorocznych MTK było pierwsze spotkanie wydawców i księgarzy emigracyjnych z wydawcami krajowymi, w tym również z drugiego obiegu. Zostało ono zorganizowane z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek i Stowarzyszenia Księgarzy Polskich. Zagranicę reprezentowali przedstawiciele: Polskiego Związku Kulturalnego w Czeskim Cieszynie, Polskiego Ośrodka Wydawniczego, i Condition Albi-Corci we Francji. Polish Alliance Press Ltd, Kanada, Hippocrene Books, Inc., USA, Oficyny Poetów i Malarzy, Orbisu, Poloneza z Wielkiej Brytanii. Żądano zniesienia wszelkich barier ograniczających wolność druku jako niezbędny warunek zlikwidowania wieloobiegowości w kraju. Wypowiedziano się przeciw monopolom wydawniczym w kraju, postulując tworzenie małych oficyn, które byłyby zainteresowane drukiem w niewielkich nakładach. Wypowiedziano się również przeciw monopolom w handlu książką z zagranicą. Sereg dyskutantów podkreśliło, że załagłości w prezentowaniu literatury polskiej powstałej na emigracji są ogromne i trzeba je szybko nadrobić.

W pierwszej kolejności należałoby udostępnić krajowemu czytelnikowi to, co jest najbardziej wartościowe. Strona zagraniczna przynależała, że podjęte przez kraj kroki polityczne stworzyły klimat do podejmowania szerszej współpracy. Jednakże — jak stwierdzono — nie są one w pełni satysfakcjonujące.

Nadal bowiem istnieje przeszkody utrudniające swobodny dostęp książki emigracyjnej do kraju, a zwłaszcza jej sprzedaży w sieci krajowych księgarni. Przy tym nakłady emigracyjne są zbyt małe, stąd jedynym sposobem na jej udostępnienie krajowemu odbiorcy będzie wydawanie książek emigracyjnych w dużych nakładach w Polsce.

Od majowego spotkania wydawców krajowych i emigracyjnych minęło kilka miesięcy. Przesądziły one o kierunku dalszych zmian w Polsce. Dziś edytorzy mogą wydawać takie utwory jakie uznają za interesujące, jeśli starczy im tylko środków i papieru. Zliberalizowano też prawo celne, które odstępowało od zakazu przywozu z zagranicy utworów i przekazów informacji dotychczas nie dopuszczanych do rozpowszechniania w kraju. Wydawnictwa prześcigają się w pozyskiwaniu prawa druku najbardziej atrakcyjnych tytułów. Po "Wieży i innych opowiadaniach" Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i "Śladami bardów" Stanisława Januszki z rynku księgarskiego znikła "Malo-wany ptak" Jerzego Kosińskiego, "Grudki kadzidla" Beaty Obertyńskiej i "Pobojowisko" Kazimierza Wierzyńskiego. Obok licznych wydań Czesława Miłosza wraz z "Mową związaną" pojawia się "Europa w rodzinie" Marii Czapskiej, "Dziennik 1954 r." Leopolda Tyrmanda i "Ostatnia cyganeria" Tadeusza Wittlina. Poszukiwaną przez czytelników pozycja jest "Kurier z Warszawy" Jana Nowaka.

Literatura emigracyjna bliżej kraju znaczy dziś także — twórcą emigracyjny bliżej krajowego wydawcy. (KAI)

Tradycyjne dzielenie się opłatkiem. Od lewej: ks. K. Wronka, red. J. Krawiec, wiceprezes KPA, K. Łukomski i skarbnik ZNP K. Musielak. Foto. VIC MODLIŃSKI

ceprezes Antoni Piwowarczyk, skarbnik K. Musielak, cenzor Hilary Czapllicki, redaktor naczelny Dz. Zw.—Wojciech Białasiewicz i zarządca pism związkowych Antoni Szplit, a także wiceprezes KPA—Kazimierz Łukomski, prezes KPA,

Wyd. Illinois—Roman Puciński i dyrektor wykonawczy KPA—Ewa Betka. Inwokację wygłosił ks. Kazimierz Wronka.

Prezes ZNP i KPA Edward Moskal nie mógł wziąć udziału w uroczystości, ponieważ musiał wyje-

chać służbowo do Washingtonu.

Obecna natomiast była małżonka prezesa, p. Wanda Moskal.

Na odchodnym, przedstawiciele ZNP obdarowali zaproszonych gości upominkami. Wszyscy rozstali się w znakomitych humorach. (ao)

DZIAŁ KOBIEC

Więź rodzinna

Ciąg dalszy

Dobrze jest, jeśli dziecko ma w domu jakieś miejsce, o którym wie, że nikt do niego nie zajrzy (może to być szuflada czy nawet zwykła skrzynka, w której można przechowywać swe skarby, pamiętnik, listy) bez obawy, że zostanie wyśmiane. Warto też pamiętać, że twierdzenia, przeprosiny czy też rozmowy na tematy drażliwe powinny się odbywać w cztery oczy i że dziecko musi być przekonane, iż to, co nam powiedziało, nie zostanie nikomu powtórzone. Jeśli będziemy tak postępować, to możemy być pewni, że dziecko również potrafi we właściwej chwili zachować się podobnie, że nie będzie dotykało naszych rzeczy, ani szperało po szufladach rodziców, że nie będzie powtarzało poza domem intymnych spraw rodzinnych, bo taka jest między nimi umowa dotrzymywana przez obie strony.

Zdaje sobie sprawę z tego, że wszystkie problemy związane i dobrym współżyciem dzieci i rodziców wymagają z ich strony dobrej woli, a przede wszystkim zrozumienia. Sądę jednak, że jest to sprawa bardzo ważna, bo stwarza dziecku warunki harmonijnego rozwoju w atmosferze spokoju, życzliwości i poczucia bezpieczeństwa, a więc warto się nad tym zastanowić.

Układ stosunków między rodzicami, dziećmi i innymi członkami rodziny musi się opierać na wzajemnym poszanowaniu potrzeb, pracy, przyzwyczajenia, a także czasu każdego z domowników oraz na rozumnym partnerstwie we wszystkich obowiązkach, radościach i troskach, które niesie z sobą życie.

Sposób odnoszenia się do siebie członków rodziny stanowi dla dziecka model, który naśladuje. Jeżeli rodzice mówią do siebie ciepło i serdecznie, jeśli są kulturalni, to dziecko będzie się również zwracało do nich w ten sposób, a później przeniesie to na innych ludzi, z którymi będzie się stykało.

Z tym wiąże się bezpośrednio jedna z najważniejszych spraw w wychowaniu dziecka, którą jest jednolitość oddziaływania na nie przez całe otoczenie. We wszystkich sprawach dotyczących dziecka musi panować w miarę uzgodniona opinia, bo jeśli zdanie matki będzie się różniło od poglądu ojca i do tego dojdzie jeszcze zupełnie inny punkt widzenia dziadków czy innych domowników, to dziecko będzie się czuło z początku zagubione, a następnie zacznie lekceważyć niektóre osoby i będzie usiłowało wykorzystać każdą okazję, jaką mu stworzą zaistniałe sprzeczności, dla własnych egoistycznych celów. Jeśli np. mama uzna, że synek powinien już pójść spać, a ojciec będzie zdania, że może się jeszcze trochę pobawić, to dziecko w swej naiwności wyciągnie wniosek, że tata jest lepszy niż mama i gdy mu ona czegoś odmówi, będzie szukało pomocy u ojca, z góry pewne zwycięstwa. Wszyscy dorośli powinni podtrzymywać wobec dziecka swój autorytet, a jeśli ich zdania się różnią, zawsze można je uzgodnić z dala od uszu małych słuchaczy. Jeśli więc ojciec chce dziecku przedłużyć zabawę, to powinien uzgodnić to z matką.

W drowej, normalnej rodzinie każdy z jej członków zajmuje określone miejsce. Nie może być tam pozycji uprzywilejowanych i podrzędnych. Wszyscy muszą się czuć równoprawnymi partnerami na miarę swych sił i swoich potrzeb. Nie ma chyba nic bardziej demoralizującego, jak traktowanie dziecka w sposób niemal bałwochwalczy. Ma to miejsce szczególnie w wypadku jedynaka, otoczonego grupą ludzi dorosłych, z których każdy na swój sposób koncentruje na nim uwagę z przesadną czułością i troskliwością. Zgaduje się jego życzenia, niczego mu się nie odmawia, na wszystko się pozwala, usuwa się każdą przeszkodę z jego drogi, "Niech tylko będzie zdrowe, niech się bawi, niech się tylko uczy, po co ma pomagać w domu? Niech ma lepsze życie niż my mieliśmy" — mówią rodzice jednaków, żeby usprawiedliwić swą słabość. Nie

zdają sobie przy tym wcale sprawy z tego, że postępując tak nierozważnie wychowują egoistę i sobka, a jednocześnie osobnika bezbronnego, któremu trudno będzie poradzić sobie w życiu, gdy stanie się dorosłym i samodzielnym człowiekiem.

Równie deprawująca, choć odmienna w swych końcowych efektach, jest sytuacja, gdy dziecku przypisuje się zbyt podrzędne miejsce w rodzinie. Traktowane z oschłością, mające za mało okazowanej serdeczności i niepieszczone dochodzi szybko do wniosku, że jest niepożądane i w jakiś sposób przeszkadza rodzicom. Usuwa się więc ich drogi, zamyka w sobie poczucie krzywdy, a w końcu wyrasta na jednostkę aspołeczną i rzadko jest zdolne do osiągnięcia szczęścia i równowagi w dorosłym życiu.

Najlepiej jest chyba, gdy w rodzinie znajduje się kilkoro dzieci. Wtedy w sposób najbardziej naturalny dzieli się one wszystkim, zarówno dobrami materialnymi jak i czułością rodziców. Są też w przyszłości szczęśliwsi od jedynaków znajdując oparcie, przywiązanie i szczerą przyjaźń u brata czy siostry. Niestety, coraz częściej spotyka się dzisiaj młode małżeństwa, które ograniczają się do jednego dziecka, twierdząc, iż warunki materialne nie pozwalają im na powiększenie rodziny. Jest to rozumowanie błędne. Rodzice przekonują się o tym wtedy, gdy ich jedynak czy jedynaczka odepłynie z domu, by zacząć własne życie, o oni zostaną sami, często bez opieki i bez tych radości, które stwarza większe grono rodzinne.

Nie chyba nie cementuje bardziej rodziny jak wytwarzane z biegiem czasu zwyczaje i tradycje. Dzieci przepadają za opowiadaniami o dawnych czasach, gdy ich rodzice byli jeszcze dziećmi. Ich ciekawość wyraża się w tysiącu pytań: co robili dziadkowie? gdzie mieszkali? jak się tatuś poznał z mamą? jak się dawniej ludzie pobierali? jakie zabawki miały dzieci? jak się uczyli w szkole? czy tata lub dziadek brał udział w wojnie? itp. Oglądanie fotografii rodzinnych połączone z wspomnieniami uczy dzieci historii rodziny, ukazuje jej członków jako współuczestników w tworzeniu naszego obecnego życia, wykształca nie tylko poczucie więzi rodzinnej, ale budzi również dumę ze swej rodziny.

(cdn)

Czy to bajka, czy nie bajka?

Zamieszczamy poniżej dokument, otrzymany od opozycyjnej agencji informacyjnej International Polish News Service (IPNS), przedstawiający treść listu nowego szefa Radiokomitetu Andrzeja Drawicza do kierowników podlegających mu jednostek.

Andrzej Drawicz, z wykształcenia rusycysta i specjalista w zakresie literatury rosyjskojęzycznej, został przewodniczącym Komitetu do spraw Radia i Telewizji na miejsce Jerzego Urbana, wkrótce po objęciu stanowiska premiera przez Tadeusza Mazowieckiego.

Cieszył się on ogromnym zaufaniem środowisk opozycyjnych i jego nominacja została przyjęta z dużą nadzieją na zmiany w polityce programowej RTV. W świetle tych informacji poniższy dokument wydaje się szczególnie zastanawiający.

Istnieje możliwość, że jest to "falszywką", czego — niestety — nie mamy możliwości sprawdzić, a czego sobie i Czytelnikom, jak również odbiorcom programu radia i TV w Polsce, serdecznie życzymy.

Warszawa. (IPNS)—12 grudnia. —W dniu dzisiejszym IPNS otrzymał kopię listu demaskującego politykę informacyjną solidarnościowo-komunistycznego rządu Tadeusza Mazowieckiego.

List podpisany przez Barbarę Okoń, Zastępcę Dyrektora Sekretariatu Generalnego, adresowany jest do dyrektorów i naczelników redakcji Rozgłośni Polskiego Radia i Ośrodków TV i nosi datę 18/10/89.

Treść listu Barbary Okoń: Uprzejmie informuję, że przewodniczący komitetu do Spraw Telewizji Andrzej Drawicz przekazał dyrektorom centralnych programów RTV następujące wytyczne w związku z ósmą rocznicą wprowadzenia stanu wojennego, z prośbą o wzięcie tych wytycznych pod uwagę w przypadku podejmowania na antenach lokalnych tej problematyki.

"Podejmując rozmowy z autorami, którzy przygotowują poszczególne pozycje programowe, proszę przekazać następujące: moje sug-

stie:

1—należy zachować zasadę równego dystansu w stosunku do ówczesnych dwóch stron konfliktu tzn. umożliwić przedstawienie racji, które przemawiały przeciwko decyzji o stanie wojennym, jak i przesłankę, które to pociągnięcie w jakiej mierze usprawiedliwiały.

2—w miarę możliwości należy ograniczać eksponowanie kwestii formalno-prawnych związanych ze stanem wojennym, lecz raczej koncentrować się na aspekcie politycznym i moralnym.

3—nie należy szczególnie eksponować kwestii ewentualnego zagrożenia interwencją radziecką, jako przesłanki do wprowadzenia stanu wojennego; w przypadku podejmowania tej kwestii należy zadbać o to, aby wyraźnie osadzać problem w ówczesnych realiach (ekipa Breżniewa), tak, aby nie wywołać u telewidzów nastrojów antyradzieckich.

4—programy dotyczące rocznicy wprowadzenia stanu wojennego powinny być pozbawione akcentów rewanżyzmu, nawoływania do odwetu itd., powinny natomiast tworzyć u widzów odczucie zadośćuczynienia moralnego i politycznej satysfakcji.

5—należy się wystrzegać jakichkolwiek ataków personalnych, a zwłaszcza ewentualnych prób deza-

wuowania osoby prezydenta PRL. 6—w takich ewentualnych programach jak np. prezentujących wspomnienia byłych internowanych, w programach pokazujących tłumienia strajku siłą, należy zachować szczególną rozwagę i umiar, z drugiej jednak strony należy dać jakiś rodzaj satysfakcji moralnej osobom represjonowanym.

NIEOCZEKIWANA CIAŻA?

Nie wpadaj w rozpacz...

my możemy pomóc

- Bezpłatne Testy Ciążowe
  - Zyciwi Doradcy
  - Pomoc Lekarska
  - Pomoc Finansowa
  - Zrozumiałe i Prawdziwe
- Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Usuwania Ciąży.
- AID FOR WOMEN**
8 South Michigan
Suite 1100 • 621-1100

Właściciele KLUBU MAZURY NAJSERDECZNIEJ ZAPRASZAJĄ NA OTWARCIE

Nowo Odnówionej Sali
W czwartek, 21 grudnia
od godz. 8 wiecz. do 2 w nocy

Bawić Państwa będzie dobrze brzmiący zespół

RETRO BAND

Bezpłatny Wspaniały Bufet z Jedzeniem
Gratissowy Drink

Klub Czynny w Każdą Piątek, Sobotę i Niedzielę
Bar Czynny Codziennie od 10 Rano do 2 w Nocy
2459 N. PULASKI RD. TEL. 342-3581

1990

W tym roku pomyśl o kimś innym.
Podziwiał piękno i cuda natury.
Napisz list miłosny. Podziel się czymś wartościowym.
Uraduj serce dziecka. Przywitaj przyjaźnie przybysza.
Podziękuj Bogu za to, czym jesteś i co masz,
bez względu na to, czy jest to dużo, czy mało.

Załaduj spory. Odpowiadaj łagodnie.
Przypomnij zapomnianego przyjaciela.
Odrzuć podejrzenia i zastąp je zaufaniem.
Dotrzymuj obietnicy, znajdź na to czas.
Nie zazdrość. Przebacznaj nieprzyjacielowi.
Przepraszaj jeśli jesteś w błędzie.

Przysłuchuj się. Staraj się zrozumieć.
Oceń swoje żądania wobec innych.
Doceniaj. Bądź uprzejmy i delikatny.
Uśmiechaj się. Śmieć się częściej.
Zasłuż na zaufanie.

Daj wyraz swojej wdzięczności dla innych.

Módl się o pokój. Chodź do kościoła.
Kochaj bez reszty. Dawaj wyraz swojej miłości.
Powtórz to. Powtórz to jeszcze raz.
To są zaledwie drobne myśli, z dużej kategorii podobnych
tylko lekkie zadrażnienia.

To są proste sprawy. Słyszeliście o nich
przedtem. Ale znaczenie ich nigdy
nie było doceniane.

W tym roku one mogą zmienić Wasze życie.

Najlepsze życzenia od Dyrektorów, Urzędników i Pracowników

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Chicago ■ Downers Grove
Evergreen Park ■ Hickory Hills ■ Lombard ■ Oak Lawn ■ Palos Heights

ADWOKAT
Mówiący Po Polsku
ADAM DĄBEK
Testamenty — \$100
Kupno i sprzedaż domów —
od \$300
Jazda w stanie nietrzeźwym —
od \$450
Rozwody od \$300
3024 N. Milwaukee
276-7007 — 227-3268

SPECJALISTYCZNE CENTRUM LEKARSKIE DLA KOBIEC

**AMERICAN
WOMENS
MEDICAL
CENTER**

Doświadczony Specjalista
GINEKOLOG
Oraz Asystentki
Mówią po polsku
■ Zabiegi ginekologiczne
■ Próby Ciążowe
■ Troskliwa opieka
2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO
772-7726
2474 Dempster Des Plaines
Od poniedziałku do soboty
8 rano-5 po południu

OBSZERNE informacje przeczytasz i najlepsze zdjęcia zobaczysz w Dzienniku Związkowym.

ALBANY Medical-Surgical Center

**SPECJALISTYCZNA
OPIEKA ZDROWOTNA
DLA KOBIEC
ORAZ ZABIEGI
GINEKOLOGICZNE**

- Badania Krwi i Moczu Na Ciążę
- Porady Ciążowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań
Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU

725-0200
5086 N. ELSTON
Od Poniedziałku do Soboty:
8 Rano-4 Po Pol.

UBEZPIECZENIA

Allstate®
**LECH
DABROWSKI**
259-4585
827-4188

SAMOCHODY
DOMY
ŻYCIE
ŁODZIE

POLONII CHICAGOSKIEJ SKŁADAMY NAJLEPSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIAT I SZCZESLIWEGO NOWEGO ROKU

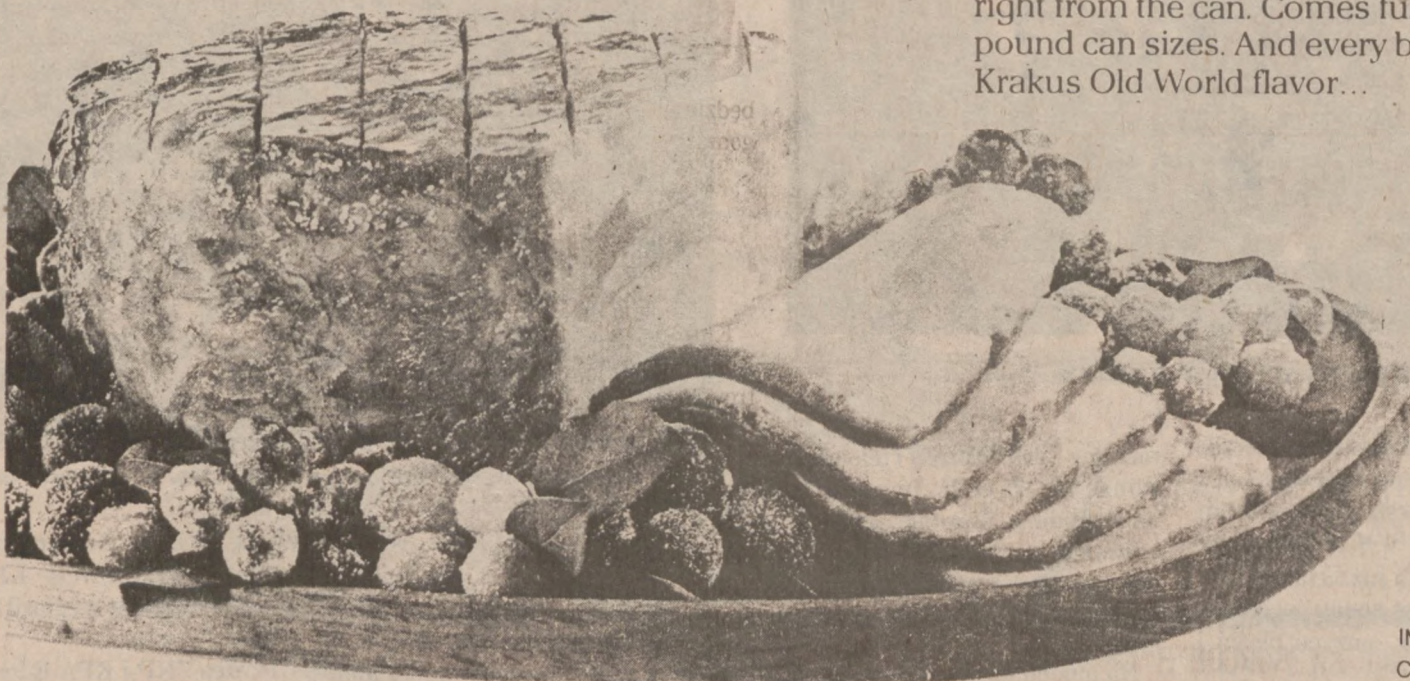
The lean, tender, juicy ham with the Old World flavor:

Krakus

Imported Polish Ham

BRAND

Serve hot, glazed and garnished to suit your fancy—or cold, right from the can. Comes fully cooked, in 3, 5, 7 and 12 pound can sizes. And every bite gives you that famous Krakus Old World flavor...

IMPORTED BY U.S. FOOD PRODUCTS, INC.,
CHICAGO / PHONE 342-7210 & 342-7410

©USFP, INC. 1978

KOŚCIÓŁ ŚWIĘTEJ TRÓJCY

Polska Misja Duszpasterska

KS. WŁADYSŁAW GOWIN, T. Chr. - Dyrektor
KS. JAN MICHAŁSKI, T. Chr. - Asystent

1118 N. NOBLE STREET ■ CHICAGO, IL 60622 ■ PHONE: 489-4140

Godziny Biurowe: 9:00 do 12:00 rano i 1:00 do 4:00 po południu
Spowiedź: w soboty od 4:00 do 5:00 po poł.
oraz codziennie i w niedzielę, pół godziny przed Mszą Św.
Msze Św.: W tygodniu o 8:00 rano - W niedzielę: 8:00, 10:30 i 5:00 po poł.IV Niedziela Adwentu i Boże Narodzenie
24-25 grudnia, 1989 roku

Refleksje Duszpasterskie

Wraz z IV niedzielą Adwentu kończymy okres oczekiwania na przyście Jezusa Chrystusa. Ten kończący się Adwent jest również dla nas okazją do postawienia sobie pytania w jaki sposób każdy z nas przygotował się na spotkanie z Jezusem Chrystusem narodzonym w Betlejem. Wiemy ile jest jeszcze w naszym życiu możliwości prostowania naszych dróg na spotkanie z Panem.

Święta Bożego Narodzenia, które będziemy uroczystie obchodzić za kilkadziesiąt godzin mają nam uzmysłwić potrzebę uporządkowania naszego serca. Bóg daje nam znak — znak zawarty w Jego Narodzeniu i w tym znaku mamy zobaczyć, dostrzec te pragnienia i zamiary, które Bóg do nas kieruje. Pragnienia abyśmy Go przyjęli jako dar miłości, pokoju i łaski.

Bóg który stał się człowiekiem został złożony w żłobie w Betlejem. Wyśpiewujemy tę przeogromną radość płynącą z faktu wcielenia i narodzenia Syna Bożego. "A Słowo Ciałem się stało i mieszkało między nami". Dzisiaj w blasku Jego Narodzenia chcemy wszyscy razem pochylić się w pokorze serca nad Dziecięciem złożonym w Betlejem. Chcemy, aby również i nasze domy rodzinne były miejscami w których On może na nowo się rodzić i mieszkać razem z nami.

Pasterze, przybyli do Betlejem, aby patrzeć, wierzyć i adoraować. Ich serca przełnione były radością. Z jej pełni mówili o tym, co słyszeli od Anioła i co widzieli w Betlejem. Maryja przysłuchiwała się im pełna zdumienia. Przez całe życie będzie dziękować i podziwiać — to jest jeden z charakterystycznych rysów Maryi. Chrystus, Zbawiciel jest wśród nas. Zachwyceni wielkością wydarzeń i uniżeniem się Boga radośnie Mu śpiewamy. A gdy wrócimy do domów bądźmy pewni, że On jest na świecie razem z nami i idzie po drogach naszego ludzkiego życia.

Życzymy Wam, Drodzy nasi Parafianie i Przyjaciele naszej Misji, aby Jezus Chrystus, Nowo Narodzony błogosławił Wam w każdej chwili Waszego życia i nieustannie obdarzał łaską Swej Miłości. Niech ta Miłość, która narodziła się w Betlejem będzie również źródłem autentycznej i prawdziwej miłości w Waszym życiu. Podnieś rękę Boże Dziecię i błogosław wszystkich nas, którzy w kornej adoracji chylimy

nasze czoła przed Twym żłobkiem.

☆☆☆

Program uroczystości
bożonarodzeniowych

Dzisiaj, w niedzielę 24 grudnia, spowiadamy od godz. 7 rano do 12 w poł. Bardzo prosimy korzystać z tej ostatniej okazji przed Świętami Bożego Narodzenia. Dziś też ze względu na Wigilię nie ma Mszy św., o godz. 5 wiecz.

Pasterkę odprowadzamy o północy. Kościół będzie otwarty od godz. 11:00 wieczorem. Parking będzie strzeżony. Pół godziny przed północą rozpoczniemy Nabożeństwo Adwentowe. O północy rozpocznie się uroczysta koncelebrowana Msza św. Pasterka. Bardzo dziękujemy Ojcom Werbistom za koncelebrację w czasie Pasterki. Dziękujemy panu organiście i naszemu chórowi, a także panom z orkiestry dętej którzy będą grali w czasie Pasterki: Stanisław Kret, Jan Sójka, Stanisław Waleń oraz Andrzej i Adam.

Dziękujemy serdecznie tym wszystkim, którzy przygotowali kościół i w jakikolwiek sposób przyczynili się do uświetnienia obchodów Świąt Bożego Narodzenia w naszym kościele.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Pasterce.

W Uroczystości Bożego Narodzenia w ciągu dnia Msze św., o godz. 8:00 i 10:30, nie będzie Mszy św., o godz. 5:00 po poł.

☆☆☆

26 grudnia, wtorek.

Uroczystość Św. Szczepana

W Polsce jest to święto obowiązkowe. U nas jest to dzień pracy. Nawiązując do polskiej tradycji serdecznie zapraszamy Rodaków do udziału we Mszy św., o godz. 8:00 rano i dodatkowo Mszy św., o godz. 7:00 wiecz.

☆☆☆

27 grudnia, środa.

Uroczystość Św. Jana

W tym dniu kościół święci wino i daje z kielcha do picia wiernym. U nas tego dnia Msza św., tylko o godz. 8:00 rano i po Mszy św., poświęcenie wina i rozdawanie go obecnym. Według tradycji św. Jana Apostoła chciano zgładzić przez podanie mu zatrutego wina. Św. Jan pobłogosławił to zatrute wino i w ten sposób zniszczył jego śmiertelną moc.

☆☆☆

Zakończenie starego roku

W sobotę, 12-30, dodatkowa okazja do spowiedzi od godz. 3:00 do 5:00

Polonijny turniej tenisa stołowego

Wpisowe wynosić będzie \$15 od uczestnika, a zebrane pieniądze zasilą Fundację "Dar Serca."

Mile widziani są wszyscy kochający ten sport i to niezależnie od poziomu jaki reprezentują, jako, że będzie to turniej, w którym nie będzie pokonanych a każdy z uczestników poza odczuciami czysto sportowymi wyniesie także przeświadczenie, że dołożył swoją cegiełkę do tej wspólnej budowy jaką jest ta szlachetna i godna naszego poparcia Fundacja "Dar Serca," a co najważniejsze, że przyszedł z pomocą tym biednym, kalekim dzieciom polskim, które los tak ciężko doświadczył.

Być może za naszym przykładem pójda inne dyscypliny sportowe naszego polonijnego sportu.

Turniej nasz rozgrywany będzie system "każdy z każdym" w siedzibie amatorskiego klubu tenisa stołowego, mieszczącego się u zbiegu Washington i Madison St. w miasteczku Elmhurst w Community Center w każdy piątek w godzinach 7

ter w każdy piątek w godzinach 7-10 wiecz. i niedzielę od 1 do 4 po poł. poczynając od 5-go stycznia 1990.

Każdy z uczestników ponosić będzie symboliczną opłatę 50¢ za dzień rozgrywek, którą to opłatę klub kolektuje na fundusz zakupu nowych stołów i piłeczek. Klub dysponuje 3-ma dobrej klasy stołami.

Na zwycięzcę turnieju oczekuje piękny puchar ufundowany przez Pana Czesława Sawko, znanego Polonii przemysłowca, filantropa i kibica sportu w jednej osobie. A może znajdą się inni, którzy chcieliby ufundować podobne puchary dla zdobywców 2-go i 3-go miejsca?

Zgłoszenia do turnieju wraz z czekiem lub "money order" na sumę \$15 wystawionym na "Dar Serca" lub na "A Gift From The Heart" oraz wszelkie sugestie w sprawie turnieju proszę kierować na adres:

Stanisław Stankiewicz
2055 Millpond Lane
Hanover Park, IL 60103
Tel. (708) 289-8869

Termin zgłoszeń upływa z dniem 23-go grudnia 1989.

Każdy ze zgłoszonych otrzyma mapkę ułatwiającą znalezienie miejsca rozgrywek.

Powitanie Nowego Roku
w Plac. 90 SWAP

Zarząd Placówki 90 SWAP serdecznie zaprasza koleżanki i kolegów, członków bratnich organizacji i przyjaciół na zabawę sylwestrową z szampanem, którą urządzamy w niedzielę, 31 grudnia, w sali Placówki, przy 6005 W. Irving Park Rd. Początek o godz. 9 wiecz.

Do tańca gra orkiestra "Wolanie". Wstęp \$17.50 od osoby. Parking przy banku i parafii św. Pascala.

Po rezerwacji stolików prosimy dzwonić na nr tel. 685-1315 po 6 wieczorem.

J. Miklaszewski, kmdt.

Staropolski
Sylwester

W pięknej kreacji na terenie posiadłości księży Salwatorianów w Merville Indiana (5755 Pensylwania St.), odbędzie się w staropolskim stylu tegoroczny Sylwester, na który serdecznie państwa zapraszamy. Organizatorem jest Komitet Pieszej Pielgrzymki z Chicago do Merville Indiana.

Cena biletu \$40 od osoby (na życzenie uczestnika, możemy również zamówić noclegi). W cenie biletu obiad plus dwa posiłki, oraz szampan.

Noc sylwestrową rozpoczniemy Mszą św. o godzinie 7:00 wieczorem, następnie uroczystym polonezem otworzymy naszą zabawę

Przygotowaliśmy również wiele atrakcji i niespodzianek. Wybierz się razem z nami w malowniczy krajobraz "srebrzystej nocy", od załoczonego Chicago, w którym jesteście w każdy dzień.

Cały dochód przeznaczamy na trzecią Pieszą Pielgrzymkę. Bilety możecie nabyć w biurze Julia Travel Agency pod adresem: 5442 S. Archer tel.: 585-1008, 6026 S. Archer tel.: 767-2839 oraz w biurze ARA 5752 W. Belmont tel.: 725-9122.

Wszelkie informacje pod numerem tel.: 585-1008, biety w sprzedaży do 15 grudnia.

Zapraszamy:

Komitet Pielgrzymkowy

Opłatek w Polskim
Klubie Artystycznym

Polski Klub Artystyczny zaprasza członków i sympatyków na opłatek w gronie artystów do pięknego Domu Podhalan przy 4808 S. Archer Ave. Opłatek odbędzie się w niedzielę, 7 stycznia o godz. 3 po poł.

R. Kwapiszewska—prez.
F. Cieślak—sekr.

Bal sylwestrowy
Klubu Polonia

Klub Polonia przy parafii św. Konstancji organizuje bal sylwestrowy, który odbędzie się 31 grudnia o godz. 8:30 wiecz., w górnej sali Handzel Center przy 5864 W. Ainslie St.

Obfita kolacja z winem i szampanem przy doborowej orkiestrze "Blue Band". Cena biletu \$30 od osoby.

Uprzejmie prosimy o wcześniejsze rezerwacje stolików dzwoniąc na nr tel. 777-7557, 456-5615 lub 283-5153.

S. Surówka, prez.

Z ŻYCIA ZWIĄZKU
NARODOWEGO
POLSKIEGOInstalacja Gr. 1972 ZNP
Tow. Kopiec Piłsudskiego

Posiedzenie instalacyjne Grupy 1972 ZNP Tow. Kopiec Piłsudskiego połączone z Gwiazdką dla dzieci odbędzie się w niedzielę, 7 stycznia w sali Klubu Karłow przy 4058 W. 47th St. Posiedzenie rozpocznie się o godz. 1 po poł.

Rodziców z dziećmi zapraszamy na godz. 2:30 po poł. Serdecznie prosimy o liczny udział.

M. Nowotarski—prez.

K. Rostowska—sekr.

Bal Sylwestrowy
Grupy 1776 ZNP

Grupa 1776 ZNP, Tow. Wolność zaprasza na "Bal Sylwestrowy," który odbędzie się w niedzielę, 31 grudnia, w sali Domu Młodzieży Okr. 13 ZNP, przy 6038 N. Cicero Ave. Początek o godz. 8 wiecz.

Gra doborowa orkiestra. Wstęp \$35 od osoby. W cenę biletu włączone jest: gorąca kolacja, 2 butelki szampana i butelka alkoholu na stół oraz noworoczne akcesoria. Po dwunastej w nocy kawa i ciasto za darmo.

Po rezerwacji proszę telefonować 282-2167 lub 775-0673.

S. Bogobowicz, prezes

I. Klatka, sekr. prot.

Apel o zużyte
znaczki pocztowe

Jako Franciszkanie od wielu lat zajmujemy się pracą charytatywną niesienia pomocy ubogim rodzinom w Polsce przez wysyłkę paczek odzieżowych. Pamiętamy o słowach Chrystusa "ubogich zawsze mieć będziecie u siebie i kiedy zechcecie możecie im dobrze czynić."

W dalszym ciągu otrzymujemy wiele listów z Polski z prośbą o pomoc. Wiele rodzin żyje bardzo ubogo a często w opłakanych warunkach. Staramy się w miarę naszych skromnych możliwości przyjąć im z pomocą.

Dlatego też zwracamy się do znacznych Czytelników z gorącą prośbą o nadsyłanie na nasz adres zużytych znaczków pocztowych, krajowych i zagranicznych. Dochód z tych znaczków jest wykorzystany na opłacenie paczek odzieżowych do Polski.

Znaczków prosimy nie odkładać od kopert, ale wyciąć je wokół ostrożnie, by nie uległy uszkodzeniu.

Za okazaną pomoc i zrozumienie ślemy serdeczne Bóg zapłać.

Franciscan Friars

Mission Aid Dept.

Pulaski, Wi 54162

Z działalności
Instytutu
Romana Dmowskiego

Nakładem Instytutu Romana Dmowskiego w Chicago ukazała się książka sędziego Piotra Siekanowicza pod tytułem "Tajemnica twierdzy Brześć".

Jest to sprawozdanie komisji powołanej w związku z wynikiem kampanii wrześniowej 1939 roku. Książka ta reprezentuje bogaty materiał faktograficzny.

Instytut Romana Dmowskiego w Chicago oddaje do rąk czytelnika książkę omawiającą jeden z najbardziej bolesnych epizodów historii polskiej okresu międzywojennego.

Książka ta jest do nabycia w księgarni "Polonia" przy 2886 Milwaukee Avenue oraz w Instytucie Romana Dmowskiego w poniedziałki, środy i piątki od godz. 3:00 do 6:00 po poł. przy 2952 North Milwaukee Ave.

Opłatek w Kole
SPK nr. 15

Zarząd Koła SPK nr 15 uprzejmie zaprasza na "Opłatek", który odbędzie się w niedzielę, 7 stycznia 1990 w siedzibie Koła przy 3024 N. Laramie Ave.

Okolicznościowy program z udziałem orkiestry tanecznej Józefa Pasierba. Początek o godzinie 2 po południu.

K. Iwanicki—prez.

K. Stawicki—sekr.

Popierajcie tych,
którzy ogłaszają się
w Dzien. ZwiązkowymZebranie wyborcze
Gminy 87 ZNP

Zebranie Gminy 87 ZNP połączone z wyborem zarządu na rok 1990—odbędzie się w piątek, 12 stycznia w sali Woźniaka przy 2530 Blue Island Ave. Początek o godz. 7:30 wiecz.

Wszystkich delegatów prosimy o liczny udział w posiedzeniu.

B. Pomana—prez.

Lekcje
języka angielskiego

Dom społeczny Northwestern University Settlement zawiadamia, że są wolne miejsca dla początkujących w języku angielskim. Nauka jest w toku.

Kurs odbywa się rano w poniedziałki i środy od 10-11:30 przed południem. Lekcje prowadzone są przez cały rok do czerwca.

Jest też kurs dla mniej więcej zaawansowanych raz na tydzień we wtorki w tych samych godzinach. Nauka jest bezpłatna. Northwestern University Settlement mieści się pnr 1400 W. Augusta Blvd.

Dyplom honorowy
Fundacji 2-go Korpusu

Fundacja i Centrum 2-go Polskiego Korpusu w Orchard Lake, Mich., będzie corocznie przyznawać Dyplom Honorowy osobie, która wybitnie przyczyniła się do kulturowania polskiej tradycji i ideałów lub aktywnie pracowała w organizacji, mającej podobne cele.

Pierwszeństwo przyznawane jest osobom młodszego pokolenia, które nie brały udziału w 2-giej Wojnie Światowej z uwagi na swój wiek; osobom, które z powodzeniem propagowały polskie osiągnięcia wojskowe i osobom, które zapożyczyły z niektórymi elementami historii Polskiej obywateli niepolskiego pochodzenia.

Kandydaci winni być mieszkańcami Stanów Zjednoczonych lub Kanady. Nazwiska wraz z uzasadnieniem należy zgłaszać do przewodniczącej odnośnego komitetu, p. Henryki Sokół, 632 Quarter St., Rochester, Mich. 48063, do 1 lutego 1990. Można zgłosić siebie samego.

prof. W. J. Wagner, prezes

KOMUNIKAT

Dnia 22 grudnia o północy kończy się termin składania aplikacji na stały pobyt dla wszystkich tych, którzy przybyli do USA przed 21 lipca 1984, a którzy mogą korzystać z drugiej ustawy amnestyjnej. Termin ten na pewno nie będzie przedłużony.

Na razie wystarczy w tym terminie, do 22 grudnia, złożyć samą aplikację z Money Order na \$185, a odpowiednie, wymagane dokumenty donieść później, w związku z tym *Biuro Legalizacyjne Kongresu Pol. Am. przy 5844 N. Milwaukee Ave.* będzie otwarte codziennie od godz. 10:00 rano do 6:00 wieczór. Nie przepuście tej ostatniej okazji uzyskania prawa stałego pobytu, ze wszystkimi jego przywilejami!

Prezes Wydziału Stanowego

KPA

Roman Puciński

KUPUJĄCE W SKŁADACH

KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W

DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

Oglądajcie

Kronikę Polonijną

CDN

Program przedstawiający życie organizacyjne i twórcze Polonii, ciekawych ludzi i wydarzenia. Kronika CDN jest realizowana przy współpracy Kongresu Polonii Amerykańskiej.

Kanał 25 Sobota 4:00-4:30 PM

Poniedziałek 10:00-10:30 PM

PROGRAM

POLVISION

CZWARTEK—PIĄTEK

Pierwsza godzina programu:

• "Mis Uszatek"—program dla dzieci.

• "Przygody wróbelka Cwirka"—program dla dzieci.

• Wywiad z mec. Krzysztofem Bucharem z cyklu "Sprawiedliwość jest ślepa."

Druga godzina programu:

• "Na kłopoty: Bednarski"—serial telewizyjny ze Stefanem Friedmannem w roli głównej. Odcinek pt. "Burzliwe serca."

Trzecia godzina programu:

• "Psaln codzienny czyli radość o poranku"—program muzyczny Jonasza Kofy.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Wszystkim swym Klientom, Przyjaciołom, Klubom, Towarzyszom, Organizacjom Polskim

i całej Polonii zasyłają właściciele Eugeniusz i Alicja Luszc

Godziny Otwarcia Sklepu w Okresie Świąt:

Wigilia otwarte od godz. 8:00 rano do 5:00 po poł. Boże Narodzenia Zamknięte.

Sylwester otwarte od godz. 8:00 rano do 5:00 po poł. Nowy Rok zamknięte.

SPECJALNOŚĆ ŚWIĄTECZNA: ŚWIEŻY KARP KANADYJSKI, USZKA Z GRZYBAMI, PIEROGI,

BIAŁY ŻUREK, CZERWONY BARSZCZ I POSTNA GARMATERIA WIGILIJNA

TEL. 777-6322

SPECJALNOŚCI NA OKRES ŚWIĄTECZNY

GENE'S SAUSAGE

DELIKATESY

5330 W. BELMONT AVE.

WOŁOWINA

BEZ KOŚCI NA PIECZEN

WĄTROBA WOŁOWA

WOŁOWINA NA ROSÓŁ CHUDA

WOŁOWINA MIELONA CHUDA

249

ŻEBERKA

WIEPRZOWE NA PIECZEN

SCHAB Z KOŚCIĄ W CAŁOŚCI

POŁĘDWICZKI WIEPRZOWE—CHUDE

POŁĘDWICA WIEPRZOWA BEZ KOŚCI

259

MASŁO

SŁODKIE (Z ROLKI)

MLEKO 2%

MLEKO "DEAN'S" PEŁNE

JAJA DUŻE

SER SZWAJCARSKI

SER AMERYKAŃSKI

RÓŻNEGO RODZAJU SALATKI

169

KIELBASA BIAŁA

SALCESON

PIECZEN RZYMSKA

SZYNKA POLSKA "KRAKUS"

PARÓWKI CIEŁĘCE

PASZTETOWA

DOMOWEGO WYROBU

1.49

1.49

2.19

1.69

1.49

149

KURZE NÓŻKI

KURZA WĄTROBA

KURZE ZOŁĄDKI

INDYJCZE UDKA

49¢

PIWO

"BUDWEISER" 24-12 Oz. Puszki

PIWO "HAMMS" 24-12 Oz. Puszki

PIWO "SCHLITZ" 24-12 Oz. Puszki

7-UP, DIET 7-UP 2 L.

KONIAK "MARTEL" 750 ML

WÓDKA "GORDON" 1 Lit

WÓDKA JAPONSKA "SUNTORY" 750 ML

E. J. BRANDY 750 ML

5.99

5.99

1.29

13.99

5.49

7.99

6.59

Uhonorowanie 55-letniej pracy radiowej A. Grzegorzewskiego

Przyjęcie bożonarodzeniowe ZNP dla polonijnych mass mediów

Sig Sakowicz (z lewej) i Herbert Jasiński przełamują się opłatkiem.

Foto. VIC MODLIŃSKI

Dewaluacja waluty chińskiej

Pekin (UPI) — Władze w Pekinie poinformowały o zdewaluowaniu juana — pieniądza chińskiego — o blisko 27 procent.

Decyzja ta była bezpośrednią konsekwencją sankcji gospodarczych nałożonych na komunistyczny reżym pekiński po krwawym stłumieniu przez wojska rządowe prodemokratycznych wystąpień młodzieży na stołecznym Placu Tiananmem w czerwcu bieżącego roku.

Po dewaluacji, jeden dolar amerykański będzie równał się 4.7103 juana — uprzednio 3.7128. Chiny mają nadzieję że krok ten poprawi sytuację ekonomiczną państwa, zwłaszcza w zakresie wymiany handlowej. Dewaluacja sprawi, że eksport chińskich dóbr stanie się tańszy, natomiast import będzie droższy. (bb)

W dniu 20 grudnia 1989 roku zmarła przeżywszy lat 34, opatrzona św. sakramentami, po ciężkiej chorobie najukochańsza żona, mamusia i córka moja oraz siostra nasza, śp.

Rozalia Makowska (z domu Lewandowska)

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 5 po południu do 9 a w piątek od 1 po południu do 9 wieczorem. Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 23 grudnia o godzinie 9:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. Modeli Funeral Home, 5725 S. Pulaski Rd., do kościoła św. Turybiusza (msza. św. o godz. 9:30), a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego do grobu rodzinnego.

O czym zawiadamiają, nieutleni w żalu:

Lech, mąż; Lauren, córka; Zofia Lewandowska, matka; Teresa i Elżbieta Lewandowska, siostry; rodzina w Polsce wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Franciszek A. Modelski i synowie Telefon (312) 767-4730

Z żalem donosimy, że najukochańszy ojciec i dziadek nasz, śp.

Władysław Skóra

(mąż śp. Adeli, ojciec śp. Milczy) Członek Tow. Królowej Korony Polskiej nr. 317 Zjednoczenia Polskiego Rzym.-Katolickiego po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. sakramentami, dnia 19-go grudnia 1989 roku, o godzinie 3 w nocy przeżywszy lat 89.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym w czwartek od 2 po południu do 9:30 wieczorem. Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 22 grudnia o godzinie 10:00 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 N. Milwaukee, do kościoła św. Konstancji (msza św. o godz. 10:30), a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha do grobu rodzinnego.

Pogrzebem w głębokim smutku: Jozefina, Adela Sandberg i Władysław J. dzieci; David Knox zięć; Patricia synowa; wnuk, wnuczki i prawnuczka wraz z całą rodziną. Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B.M. Malec i Synowie Telefon: 774-4100

Z Berlina Wschodniego

Berlin Wschodni — Zdyskredytowany Erich Honecker musi opuścić swą luksusową willę w Wandlitz, gdzie mieści się kolonia domów byłych dygnitarzy partyjnych. Cały teren, łącznie z zabudowaniami — zostanie przeznaczony na ośrodek dla osób kalekich.

Rzecznik nowej koalicji rządowej, złożonej z komunistów-reformatorów, bezpartyjnych i członków innych partii, Wolfgang Meyer podał do wiadomości, że obecnie rozważa się żądania wysunięte przez

opozycyjne grupy o rozwiązanie oddziałów bezpieczeństwa.

Ministerstwo bezpieczeństwa Państwa zostało zredukowane do Urzędu ostry krytykowała te audycje krajowych rozgłośni radiowych które swą treścią — według szefa państwa — „sprzyjają wzbudzeniu atmosfery napięcia i niepokoju w państwie”. Wszystkie stacje które nadają programy „buntownicze” będą w trybie natychmiastowym zamknięte oraz zostanie wytoczony przeciwko kierownictwu rozgłośni proces sądowy. Wszyscy winni zostaną — jak podkreśliła prezydent — „potraktowani z całą surowością obowiązującego prawa”.

Konferencja prasowa prez. Aquino

Manila (Reuters) — Podczas cotygodniowego spotkania z dziennikarzami prezydent Filipin, Corozon Aquino ostro skrytykowała te audycje krajowych rozgłośni radiowych które swą treścią — według szefa państwa — „sprzyjają wzbudzeniu atmosfery napięcia i niepokoju w państwie”. Wszystkie stacje które nadają programy „buntownicze” będą w trybie natychmiastowym zamknięte oraz zostanie wytoczony przeciwko kierownictwu rozgłośni proces sądowy. Wszyscy winni zostaną — jak podkreśliła prezydent — „potraktowani z całą surowością obowiązującego prawa”.

Corozon Aquino oznajmiła, że to samo odnosi się w stosunku do redakcji gazet codziennych i periodyków filipińskich. W czasie konferencji szef państwa przypomniała, że wszyscy przywódcy niedawnego nieudanego zamachu stanu — w liczbie 15 osób — zostali pozbawieni swych uposażeń, przebywają w areszcie śledczym i należy oczekiwać iż spotka ich „zasłużona kara”. (bb)

Król Hassan krytykuje radykałów

Rabat, (Reuters). Król Maroka Hassan wystąpił przed kamerami telewizji francuskiej. Rozmowa z dziennikarzem z marokańskim monarchą dotyczyła najrozmaitszych problemów współczesnego świata. Jednak największą część programu poświęcono omówieniu zagadnień religijnych.

Koncentrując się nad problemem Islamu i jego najbardziej radykalnych wyznawców, król Hassan podkreślił, iż należy pamiętać że „muzułmański mężczyzna i kobieta są jak bracia syjamscy, obarczeni takimi samymi obowiązkami jak i uprawnieniami do korzystania z tych samych przywilejów”. Przywódca państwa zauważył, że według Koranu nie nie zobowiązuje kobiety do odgrywania drugorzędnej i służebnej roli wobec mężczyzny.

Król Hassan przy okazji stwierdził, że wielu muzułmanów jest zaślepionych nie mającymi żadnego uzasadnienia ekstremalnymi poglądami na rozmaite przejawy współczesnego życia. Tym samym — zdaniem monarchy — stają się oni agresywni, nietolerancyjni i niepostrępowi, co z kolei owocuje konsekwencją w postaci wypaczenia zasad samego islamu. „Wszyscy ci, którzy w swym postępowaniu kierują się zaślepieniem i błędną nietolerancją popełniają poważny błąd i wcale oświeceni nie czują, aby byli moimi braćmi” — zakończył władca Maroka, król Hassan. (bb)

Katastrofa helikoptera

Kuala Lumpur (Reuters, UPI) — Śmigłowiec typu Nuri, należący do Malezyjskich Królewskich Sił Zbrojnych rozbił się nad Sarawakiem, wschodnimi rejonami państwa. Maszyna z 16 osobami na pokładzie zmierzała do miejscowości Samatan na pokazy manewrów sił lądowych i powietrznych.

Pilot helikoptera 14 minut po starcie stracił kontakt radiowy z obsługą naziemną. Około 11 przed południem czasu miejscowego śmigłowiec runął na ziemię. Dotychczas odnaleziono zmasakrowane zwłoki 12 osób. Zachodzi obawa, że nikt z pasażerów i załogi helikoptera nie zdołał się uratować. Akcję przeszukiwania miejsca upadku helikoptera na ziemię utrudniają niezwykle ciężkie warunki atmosferyczne — padający deszcz i porywiste wiatry.

Według komunikatu władz malezyjskich w katastrofie zginęło kilku wysokich rangą oficerów lotnictwa armii malezyjskiej. (bb)

Japonia odsyła „ludzi z łodzi”

Tokio (Reuters) — W ciągu najbliższych dni z japońskiego portu Nagasaki wyruszy ku wybrzeżom chińskim statek na pokładzie, którego umieszczonych zostanie 301 obywateli chińskich. Niedawno przybyli oni do Japonii drogą morską, podając się za wietnamskich uchodźców, powszechnie określonych mianem „ludzi z łodzi”. Tysiące tych uchodźców znajduje się w Hongkongu i oczekuje na przymusowe odtransportowanie do Hanoi.

Japońskie ministerstwo spraw wewnętrznych zakomunikowało, że czynione są przygotowania do odesłania 1,700 Chińczyków, którzy nielegalnie przedostali się na wyspy japońskie podając się za wietnamskich emigrantów i oczekując udzielenia azylu.

W sumie od końca maja br. do Kraju Kwitnącej Wiśni uciekło blisko 3,000 tysiące „ludzi z łodzi”, zarówno Wietnamczyków jak i Chińczyków. (bb)

Nadal trwają walki w Panamie

Czy Noriedze udało się zbiec z kraju?

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Rada Kanalu Panamskiego nadzorująca prawidłowy przebieg funkcjonowania tej drogi morskiej oświadczyła, że połączenie pomiędzy dwoma oceanami będzie otwarte dla żeglugi międzynarodowej już w dniu dzisiejszym. Od niedzieli Kanał Panamski pozostawał zamknięty dla ruchu wodnego.

W Washingtonie prezydent Stanów Zjednoczonych George Bush zaferował nagrodę w wysokości jednego miliona dolarów za informacje prowadzące do ujęcia Noriega. Były dyktator Panamy — jeśli Amerykanom uda się go odnaleźć — zostanie przetransportowany do Miami, gdzie stanie przed sądem m.in. za uprawianie handlu narkotykami i umożliwienie południowoamerykańskim gangom masowy przemyt środków odurzających na teren naszego kraju.

Biały Dom poinformował również o nagrodzeniu sumą 150 dolarów każdego z Panamczyków — żołnierza lub członka osobistej ochrony poszukiwanego Noriega — za oddanie w ręce wojsk amerykańskich egzemplarzy broni palnej.

Reuter donosi z PRA...

Johannesburg. Ciągłe napływają meldunki o przeprowadzaniu kolejnych zamachów bombowych w wielu miastach Republiki Południowej Afryki. Sprawcami wszystkich aktów terrorystycznych są członkowie antyapartheidowych ugrupowań, zrzeszających czarną ludność.

Czterej mężczyźni ponieśli śmierć na miejscu gdy pod ich samochodem, zaparkowanym na jednej z ulic Kapsztadu, eksplodował silny ładunek. Wśród ofiar byli trzej funkcjonariusze lokalnej policji.

W Soweto nieznanymi sprawcami wrzucili do poruszającego się pociągu pasażerskiego granat, który wybuchł nie powodując jednak żadnych obrażeń u podróżnych. Straty materialne oceniane są na tysiące dolarów. Eksperci ustalili, że granat był produkcji sowieckiej. (bb)

☆☆

Johannesburg. Pietermaritzburg będzie pierwszym miastem w Republice Południowej Afryki w którym przeprowadzone zostanie referendum w sprawie możliwości całkowitego zniesienia polityki apartheidu w obrębie tej metropolii. Do referendum zostaną dopuszczeni także przedstawiciele rasy mieszanej (mulaci) oraz Indianie. Ludność murzyńska nie będzie miała prawa głosowania. Do tej pory murzyni mieszkają na przedmieściach, na terenie wydzielonych obszarów.

W listopadzie bieżącego roku decyzją władz centralnych, niektóre dzielnice Johannesburga, Kapsztadu i Burbanu zostały otwarte dla przedstawicieli wszystkich ras. Było to pierwsze tego typu pociągnięcie rządu południowoafrykańskiego od momentu wprowadzenia w 1984 roku polityki segregacji rasowej. (bb)

☆☆

Johannesburg. Minister spraw zagranicznych Republiki Południowej Afryki oznajmił, że zaakceptowana przed paroma dniami przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych deklaracja jest „bezcenna i dlatego nie może być przez nas zaaprobowana”.

Deklaracja wzywa władze w Pretorii do wypuszczenia na wolność wszystkich więźniów politycznych, przywrócenia legalności wszystkim wyjętym spod prawa organizacjom antypaństwowym i antyapartheidowym, wycofania oddziałów wojskowych i milicyjnych z bantustanów oraz zakończenia ogłoszonego w niektórych rejonach kraju stanu wyjątkowego.

Szef dyplomacji RPA Pik Botha podkreślił, że bezsens ustaleń ONZ-owskich polega na niezajomości realiów panujących w kraju, w którym już od dłuższego czasu władze prezydenta de Klerka wprowadzają stopniowo odważne reformy społeczno-polityczne.

„Deklaracja Zgromadzenia Ogólnego jest musztardą po obiedzie — dobrze przecież wiadomo, że rząd w Pretorii poświęca swoje wysiłki od pierwszych dni istnienia obecnego gabinetu na rzecz całkowitego zniesienia polityki segregacji rasowej” — powiedział w wywiadzie prasowym minister Pik Botha. (bb)

Ankieta stacji telewizyjnej przeprowadzona wśród słuchaczy programu „ABC News” udowodniła, że 80% społeczeństwa naszego kraju popiera decyzje prezydenta Busha o wysłaniu oddziałów amerykańskich do Panamy. 17% respondentów nie zgadza się z krokami podjętymi przez Biały Dom.

Głosy opinii światowej są generalnie umiarkowane. Niektóre rządy krajów należących do bloku wschodniego wystąpiły z ostrą krytyką pod adresem administracji washingtonskiej. Związek Sowiecki m.in. zażądał rozpatrzenia wydarzeń w Panamie na forum Rady Bezpieczeństwa ONZ.

Jak do tej pory największe poparcie dla prezydenta Busha napływa z Downing Street. Premier

Margaret Thatcher powiedziała m.in.: „Prezydent Stanów Zjednoczonych jako pierwszy zdecydował się na rozwiązanie sytuacji w Panamie. Do tej pory byliśmy tam świadkami wydarzeń zagrażających bezpieczeństwu nie tylko w wymiarze lokalnym. George Bush po wielu próbach dyplomatycznego rozwiązania konfliktu w końcu powiedział „dość”. Trzeba właściwie rozumieć jego stanowisko i oddać należny szacunek za odwagę i trzeźwą ocenę sytuacji. Nie można w nieskończoność tolerować międzynarodowego barbarzyństwa, bezkarnego rozlewania amerykańskiej krwi i mordowania obywateli innych krajów przez rządy bezwzględnych dyktatorów”. (bb)

Brama Brandenburska - świadek triumfów i upadku

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

nikami rosyjskimi.

Brama stała niewzruszenie gdy w 1953 roku wschodni Niemcy robotnicy przedostali się na zachodnią stronę miasta żądając zniesienia podziału niemieckiego narodu. Ich wystąpienia skruszyły sowieckie siły okupacyjne. Zginęły setki ludzi.

W sierpniu 1961 roku łuk znalazł się za cementowym ogrodzeniem i kolczastym drutem, którymi Erich Honecker odgradził swych ludzi od wolności.

Barierę przebudowano na mur 4-metrowej wysokości. E. Honecker rządził państwem przez 18 lat, aż do 7 października, gdy Michaił Gorba-

czow wyjaśnił mu, iż jego losy leżą w jego własnych rękach. 11 dni później Honeckera zmuszono do rezygnacji. Za nim padła w gruzy cała stalinowska budowla dając miejsce koalicijnemu rządowi.

Przez ostatnie kilka tygodni Brama Brandenburska przechodziła powierzchowne zabiegi kosmetyczne. Po jej wschodniej stronie uprzątnięto opuszczony Pariser Platz, gdzie zające pewne, że nikt ich nie wypłoszy i nie zapoluje na nie, spokojnie przeżuwa kwiaty z betonowych gazonów.

W najbliższy weekend odgłos tysięcy stóp rozbudzi łuk po długiej i mrocznej nocy. (eg)

Ionesco: Zatrzymać szaleńca!

Paryż (Reuters) — Słynny dramaturg pochodzenia rumuńskiego Eugene Ionesco zaapelował we wtorek do Michaiła Gorbaczowa o interwencję w celu zakończenia 24-letnich rządów Nicolae Ceausescu w Rumunii.

„Ceausescu jest szaleńcem, jego żona również żadną władzę wariatką, a syn — idiota. Tej trójce pozwala się torturować 23-milionowy naród” — powiedział Ionesco w rozmowie z dziennikarzami Reutersa.

„Tylko jeden człowiek może coś zrobić i do niego apeluję. Tym czło- wiekiem jest Gorbaczow i tylko on. Musi on użyć swojego wpływu. Wy- starczy, żeby zerwał kontakty gospo- darkowe” — powiedział mieszka- jący w Paryżu pisarz. (kc)

„Pamięć” przeciw Żydom

Moskwa (CT). Przywódcy żydowscy z całego Związku Sowieckiego zebrał się w stolicy na pierwszą konferencję od 1920 roku, aby utworzyć krajową radę i formalnie wznowić więzy ze światową społecznością żydowską.

W dniu otwarcia Konferencji Organizacji i Społeczności Żydowskich w ZSSR 60 członków nacjonalistycznej organizacji rosyjskiej „Pamięć” zgromadzonych przed wejściem do budynku Centrum Kinematografii, utrudniało delegatom wejście na obrady, popychając ich, oraz wymachując plakatami z hasłami: „Syjonistyczny precz z ZSSR!” i „Żydzi precz ze Związku!”

Milicja obserwowała zajście, nie ingerując. Po godzinie demonstran-

ci rozeszli się.

Trzydniowy zjazd zorganizowany przez ponad 160 grup i organizacji żydowskich z 75 miast był pierwszym tego typu zgromadzeniem od 1920 roku, kiedy zezwolono liderom żydowskim na utworzenie ogólnozwiązkowej organizacji.

Wśród 650 uczestników zjazdu znajdowało się około 150 przywódców żydowskich z Zachodu.

Były dysydent sowiecki Natan Szaranski mieszkający obecnie w Izraelu, nie dostał wizy wjazdowej do ZSSR. (kc)

Nieudany przemyt heroiny

Amsterdam (Reuters) — Policja holenderska udaremniała kolejną próbę przemytu narkotyków. Na amsterdamskim lotnisku Schiphol w ręce władz oddał się 31-letni obywatel Nigerii, zidentyfikowany jako J.N.K. Oczekującemu Afrykańczykowi na dalsze połączenie lotnicze nagle zrobiło się bardzo niedobrze. Młodości nasilały się, ból w okolicach żołądka był w końcu nie do zniesienia i Nigeryjczyk poprosił strażników o sprowadzenie służby medycznej.

Po odwiezieniu do szpitala okazało się, że w bruchu Nigeryjczyka znajdowało się blisko 70 dekagramów heroiny, zapakowanej w małe kieszonki, nylonowe woreczki. Żołądek turysty zawierał aż 52 miniaturowe pakuneczki. Wartość skonfiskowanego narkotyku wynosi ok. 35 tysięcy dolarów.

Po udanej operacji i rewelacyjnym odkryciu, turysta-przemytnik trafił do więzienia a lokalna policja wszczęła śledztwo. (bb)

Czy zapisałeś lub pomogłeś zapisać nowego członka (inię) do ZNP?

★ AUTA

BUICK Skyhawk 1982 rocznik, Tel. 637-8269.

RENAULT Fuego Turbo '84. Tel. 581-6627.

VW GOLF—Diesel 1984 rocznik. W bardzo dobrym stanie \$1,850. Tel. 390-6471.

**PO CENIE HURTOWEJ
DLA PRYWATNYCH
OSÓB**

AUTA UŻYWANE

Począwszy od

\$300

Również

nowe samochody

MÓWIMY PO POLSKU

pytać o

JANA BANKE

5455 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL

Tel. 631-5463 lub 631-9000

Wizytowanie 9-9, piątek, sobota 9-6

ZAMKNIĘCI W NIEDZIELE

★ Poszukuje Pracy

MŁODY MĘŻCZYZNA
przyjmie każdą pracę. Stolarze
malowniczo, roboty remontowe itp.
sumiennie i pracowito. Posiada referencje.

656-6599

★ Pomoc Domowa

**HOUSEKEEPER
CHILDCARE**

Must speak FLUENT English (NO EX-
CEPTIONS). Live in but could live out
weekends. No. Barrington. Must have
driver's license & have previous childcar-
e experience. References required. Sal-
ary \$300 per week. Call after 5 p.m.

708-382-5580

WE HAVE JOBS

Good money, live in or come and go.
Must speak English. No fee.
UHCI AGENCY 725-7881

GOSPODYNIA

z **ZAMIESZKANIEM**
praca domowa i opieka nad dzieć-
mi.

755-1509

**OPIEKUNKA DO DZIECKA
Z ZAMIESZKANIEM**

5-6 dni tyg. Lekka praca domowa i
trochę gotowania. Musi mówić tro-
chę po angielsku.

225-7890 — prosić MariAnn

**POTRZEBNA DOCHODZĄCA
OPIEKUNKA**

do dziecka.
Okolice Harlem-Diversey.
Tel. 637-8901 lub 637-3066 po 6 pm

CHEPOV

DOMESTIC AGENCY
ZAWSZE MA DOBRE PRACE

DOMOWE—DOBRE PŁATNE
Różnego rodzaju prace domowe.
Z zamieszkaniem.

Wynagrodzenie \$250 i więcej.
OTWARTE CODZIENNIE

Tel. 803-6439

AGENCJA MAGDA
PRACE DLA KOBIET

Z zamieszkaniem lub bez.
Trochę angielskiego. 10:00-6:00
342-5534

2930 N. MILWAUKEE

★ Praca Żeńska

POTRZEBNE KOBIETY

Do serwisu — z doświadczeniem.
Doświadczenie i trochę angielskie-
go wymagane. Północne przedmie-
ścia. Proszę dzwonić do Harriet

456-0618 Po 4 PM

Mówią po polsku manikurzy-
stka do pracy na cały dzień. Dzw-
wonie po umówienie:

871-6446 rano lub

664-6501 wieczorem.

KOSMETYCZKA

Z DOŚWIADCZENIEM W USA
Potrzebna do prowadzenia zakładu
jako agent lub wspólnik.

Tel. 774-0285

**KOBIETA DO
SERWISU SPRZĄTAJĄCEGO**

z doświadczeniem na pełny etat.
794-8632

Potrzebna Kobieta

W wieku do 30 lat do sprzątania
domów. Zarobki od \$220 w tydzień.

Tel.: 685-7423

POTRZEBNA

SEKRETARKA

Z dobrą znajomością jęz. angi-
elskiego i pisańca na maszynie.
622-5848

BARMANKA

I KELNERKI

Zatrudnię w nocnym klubie na week-
endy. Najlepiej z doświadczeniem.
Zgłaszać się po 6:00 p.m.

4244 N. MILWAUKEE AVE.

★ Praca Żeńska

**COMPANY WILL HIRE FEMALE
SALES REPRESENTATIVE**

Must speak Polish and English. Ex-
cellent earning potential.

Call: 251-2570

MANICURIST

EXPERIENCED
2 nites a week + Saturdays.
Must speak English. Park Ridge.

(708) 823-3170

JEDNĄ doświadczoną sekretarkę.
237-9500

POTRZEBNA barmanka. 637-3104

Potrzebna Barmanka

Do pracy w barze.
Dzwonić do 10 wieczór.

889-6086

★ Praca

Potrzebny

Masarz

do pracy w sklepie, z kilkuletnim
doświadczeniem w sklepie
delikatesowym do przygotowania
mięsa do sprzedaży. Stała
praca i bardzo dobre wynagro-
dzenie dla pracowitego i odpo-
wiedniego mężczyzny.

Tel.: 486-8160 dzwonić po godz.
6:00 wiecz. i pytać o panią Halinę

REST. COOKS WANTED

From \$5.50 do \$8.50/hr. Must speak
English. Apply in person only at
Denny's, 2063 Skokie Valley Blvd,
Highland Pk.

GENERAL OFFICE

Bedford Park manufacturer is looking
for stable dependable office help. Must
speak good English. Responsibilities in-
clude computer data entry, typing, filing
and answering phones.

Call Al at 496-2155

HEALTH CARE

CHEF-COOK

For retirement home on Southside.
Must have institutional cooking expe-
rience and sanitation certificate. Must
speak English. Interested contact:

GARY JOHANSON

WASHINGTON &

JANE SMITH HOME

2340 W. 113th Place

Chicago, IL 60643

(312) 779-8010

**RĘCZNE MYCIE
SAMOCHODÓW**

i WYKAŃCZANIE
Podstawowy angielski pomocny.
2732 N. California (przy Diversey)

**POTRZEBNE KOBIETY
I MĘŻCZYŹNI**

Do pracy domowej z zamieszkaniem lub
bez oraz pracy fabrycznej, wysokie wynag-
rodzenie i świadczenia. Każda praca pi-
semnie gwarantowana.

IRENE'S INTERNATIONAL

6201 W. Touhy, Chicago 631-8878

POTRZEBNI krawcy i krawcowe
do szycia odzieży ze skóry i galanterii
— trochę doświadczenia potrzebne.

427-0284 Bogdan.

EARN MONEY

typing at home \$30,000/year incom-
potential. Details: (1) 805-687-6006
Ext. B 9725.

**HELP WANTED:
CAR WASHERS**

Any Shift. Must speak English.
Ask for Diane or Gerry
834-5772

INSURANCE UNDERWRITER
Busy insurance agency needs re-
liable people willing to work flexible
hours. Must speak English and Po-
lish. We offer paid on-the-job train-
ing.

Call Darlene

at: 736-2242

JANITOR

Waukegan office building. Monday-
Thursday 4:30-8:30 PM. All day Sa-
turday.

Call 708-249-4041 for appointment

POTRZEBNI

KELNERKI/KELNERZY
Zgłaszać się osobiście — prosić
Bruno od 5 do 7 wiecz.

4751 N. Milwaukee

FULL TIME

HELP WANTED
For a fast food restaurant. Apply in
person or call:

Donald's Famous Hot Dogs

4750 S. Central

458-4343

HELP WANTED

ASSEMBLY
Packaging & Assembly. Start immedia-
tely. Call (708) 343-4430.

CONSTRUCTION WORK
All phases. Immediate openings. Excel-
lent pay. Call (708) 343-4430.

FACTORY

Most shifts available. Start immediately.
Good pay. Call (708) 343-4430.

WAREHOUSE

Work full time, no experience necessary,
good starting pay. Call (708) 343-4430.

BI-LINGUAL

Advance fee required, not an employ-
ment agency.

THEJOB LIBRARY

★ Praca

**ZATRUDNIĘ menażera do prowa-
dzenia restauracji na zachodnio-
południowej stronie Chicago. Musi
znać jęz. angielski i mieć minimum
2 lata stażu w USA. Tel. 436-9299
wieczorem.**

POTRZEBNY TECHNIK

Do instalacji domowej telewizji
kablowej. Doświadczony lub przy-
gotujemy. Znajomość języka ang.
konieczna. Musi posiadać własny
samochód. Dobre wynagrodzenie.

TEL. 539-6000

LAUNDRY ATTENDANT
Full or part time. Experience helpful but
will train. Must be able to communicate
in English.

Apply in person. Thursday, Dec. 28th.
From 9 am to noon at: 2355 W. York St.
Blue Island

(708) 389-7474

FOOD SERVICE/BAGELS
Arlington Heights bagel skop/deli
needs trainees for bagel maker, ba-
kers aides and counter help. No ex-
perience required. Must speak Eng-
lish.

Call. (708) 364-1617

★ Praca Męska

TRUCK MECHANICS
(Semitrailer Mobile) Must have
experience. Must have license, speak
English & know city. Excellent bene-
fits.

Call 9-4 pm 708-780-9292

MAINTENANCE/LIGHT
Lg. lux. apt. community in Wheel-
ing in need of exp'd person to per-
form light maintenance to prepare
apts. for move-in. Must speak Eng-
lish. Start immed.

255-9100

**Potrzebny
MASARZ**

Z doświadczeniem, od zaraz na
południowej stronie miasta.

847-3888

**MACHINE
ASSEMBLER**

Excellent opportunity for expe-
rienced person in medium
size machine assembly. Must
be able to read blueprints and
work from bill of materials. Some
electrical circuitry experience
helpful. Modern, air condi-
tioned plant located in Des
Plaines. Pleasant working con-
ditions. Good benefit package.
Must speak and read English.

Call Mr. Mahler for int.
708.803-3200
between 8 and 4

ZATRUDNIĘ MĘŻCZYZN
do prac remontowych. Muszą mieć
własne narzędzia.

867-7846

CUSTODIAN/P.M.
Previous school custodial exp. desired.
Must speak English. Salary is
depending upon exp. Work Mon-
Fri. 2:30 - 11 pm. Apply in person
from 8 am - 4 pm. at:

School District 31

3131 Techny Rd Northbrook

**AUTOMOTIVE
TECHNICIAN**

Full/Part Time. Must speak Eng-
lish. No experience necessary.

Apply at:

OIL EXPRESS
6645 W. 95th St. Oak Lawn

MĘŻCZYZNA

Z **WAŻNYM PRAWEM JAZDY**
Do Pracy Przy Obsłudze
Samochodów

U Dealera Samochodowego

Tel. 352-9200

Pytać o Joe Bochenek

PRESSMAN

2nd Shift

To operate 8 color Gallus Rotary
Letterpress. Must speak English.
Pleasant working environment
with growing co. in Downers Grove.

(708) 852-5600

**MESSANGER DRIVERS
EXPERIENCED**

Needed immediately. Must have
own insured vehicle. Earn \$400 to
\$500 per week. Must speak FLU-
ENT English.

Call 292-0200

Monday Through Friday 9 to 5

HELP WANTED

Upholstery and auto glass installer.
Will train on the auto glass must
have experience in upholstery. Call
between 8-4, 708-344-8011 ask for Dan.

**NEEDED
MAN**

Must speak Polish and Eng-
lish. We train to earn \$20,000
a year. \$250 a week to start.
Profit sharing and hospita-
lization. Call.

Tel. 736-0015

★ Praca Męska

**CONSTRUCTION
CARPENTER
(ALL AROUND)**

Steel stud framing. Hang drywall
& finish. English speaking. With
own tools. STEADY WORK.

CALL SUSAN AT:

281-0800

**BINDERY/FINISHING
DEPT. MANAGER**

Experienced bindery manager fam-
iliar with printing, cutting, inspec-
tion, shipping, die cutting &
laminating. Must speak fluent
English. If you have 5 plus years
experience in these areas, we offer
a challenging & new position in our
fast growing company. Please
submit resume & career goals to:

Box 684

55 E. Jackson Blvd., Ste. 1820
Chicago, IL 60604-4196

TRAILER MECHANIC
good hourly pay, hospitalization in-
surance.

Call Tri-Star Trailer

927-7711

MACHINIST
Experienced to program and set-up
Mazak with T2 Control, full time or
part time. Top pay for top man. Full
benefits including profit sharing.
Must speak some English.

PRINCE INDUSTRIES

2050 N. Janice
Melrose Park, IL 708-345-1002

O'HARE AIRPORT

Wheelchair pusher. Must speak
English. \$5 per hour. Will train. For
information call

686-7488

8 AM-4 PM Sunday-Thursday

**DIE
SETTERS**

Looking for individuals experien-
ced with progressive draw dies.
Good opportunity for the right per-
son. Salary based on experience.
Overtime, bonus & excellent health
plan. Apply at:

CAP & SEAL CO.
1591 Fleetwood Drive, Elgin

POTRZEBNA OSOBA
do sprzątania domu starców. Pełen
etat, w ciągu dnia.

478-7040 Dorothy

**DOŚWIADCZONY
TOKARZ — NARZĘDZIOWIEC**

Na cały lub pół etatu. Angielski nie-
konieczny. Pozwolenie na pracę
wymagane. Dzwonić do Mark

(708) 388-8770 Blue Island

SPRZĄTANIE SKLEPÓW
W północnej i południowej Caro-
lina. Zarobki miesięcznie od
\$1,500-\$1,800. Dzwonić do Jurka
lub Marii.

1-803-235-0907

**DCS SANITATION
MANAGEMENT INC. NEEDS**

night sanitation workers. Rapid ad-
vancement possible. No experience
needed. Will train. Benefits in-
cludes holidays, vacation, shared cost
medical insurance. Payroll deduct-
ed life and disabled insurance.

Immediate opening at:
BROOKS SAUSAGE 4404 Berteau
Apply between 10-11 a.m. Ask for
Clyde Phelps, DCS Contract Mgr.

**PRZYJMĘ OD ZARAZ
PRACOWNIKÓW**

Do zakładania shingles na nowych
budynkach. Stała praca. Dzwonić
wieczorem 8 PM-10 PM

286-4814</

Uchonorowanie 55-letniej pracy radiowej A. Grzegorzewskiego

Przyjęcie bożonarodzeniowe ZNP dla polonijnych mass mediów

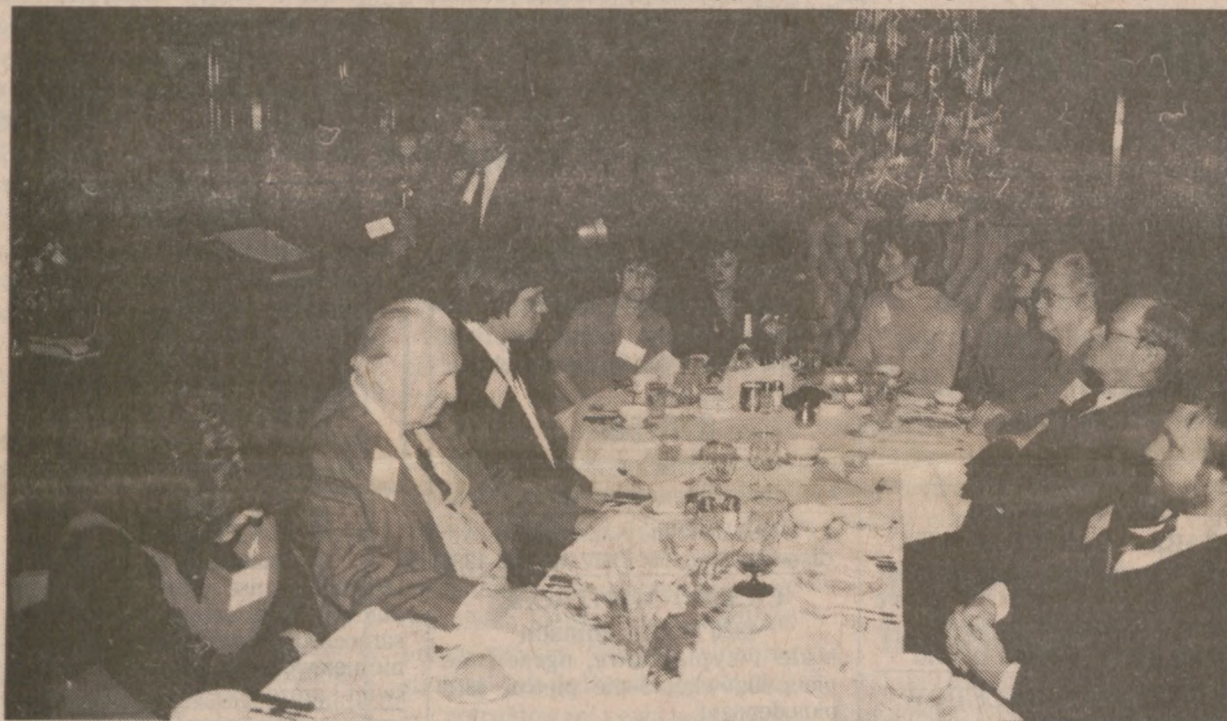
Przemawia red. A. Grzegorzewski w otoczeniu urzędników i działaczy ZNP.

Przemawia cenzor H. Czaplicki.

Ref-Ren (Felix Konarski) i red. A. Grzegorzewski składają sobie świąteczne życzenia.

Zespół "Dziennika Związkowego" przy wigilijnym stole.

Foto. VIC MODLIŃSKI

Akt łaski dla maltretowanej żony

Evelyn Claiborne odzyskuje wolność po 12 latach

Gubernator, James Thompson zastosił akt łaski wobec 42-letniej Evelyn Claiborne, skazanej w roku 1978 na 14 do 50 lat za wynajęcie płatnego mordercy w celu zgładzenia męża.

W czasie siedmiu lat małżeństwa Claiborne była w sposób niezwykle okrutny bity i maltretowana, wskutek czego utraciła częściowo słuch i musiała przejść operację hysterectomii, usunięcia narządów wewnętrznych.

Mąż wytatuował na jej rękach swoje imię i nazwisko, upewniając się w ten sposób, że Evelyn jest jego absolutną własnością. Wynajęcie zabójcy było aktem najwyższej desperacji po tym, jak: "rodzina, sąsiedzi, policja i adwokat zignorowali jej błagania o pomoc".

Akt łaski był możliwy dzięki wprowadzeniu zmian w przepisach dotyczących skazywania winnych w roku 1982. Ubiegłego roku przed Bożym Narodzeniem gubernator ułaskawił Gladys Gonzales i Leslie Brown, dwie inne kobiety, które maltretowane przez mężów zostały płatnymi mordercami. Claiborne była jedyną kobietą pozostającą w systemie penitencjarnym stanu Illinois wciąż odbywającą karę więzienia za to przestępstwo. Mogła zostać ułaskawiona znacznie wcześniej, lecz wybrany przez nią sposób apelowania o łaskę uniemożliwił zastosowanie przepisów.

W czasie odsiadki kary Claiborne zdobyła w więzieniu dyplom ukończenia szkoły średniej i kolegium pierwszego stopnia (Associate Degree).

Podczas konferencji prasowej w State of Illinois Building Evelyn oświadczyła, że na razie wyjeżdża do rodziców do Zachodniej Wirginii, ale zamierza wrócić do Illinois, aby

pracować w organizacjach broniących kobiet maltretowanych przez swych mężów. Święta spędzi też wraz ze swą 26-letnią córką i wnuczkami, których jeszcze nigdy nie widziała.

Mimo, że ułaskawienie Claiborne było popierane przez władze więzienne (odsiadywała karę w Dwight i Dixon) napotkało na sprzeciw ze strony biura Prokuratora Stanowego pow. Cook. (ao)

Strażacy rozniewani na Daley'ego

Chicago. (CT)—Burliwy przebieg miały śródowe obrady Rady Miejskiej. Zgromadzeni w galerii strażacy wygwizdali burmistrza Richarda M. Daley, gdy jego stronnicy oddalili—używając chwytów parlamentarnych—proponując poprawki do budżetu Chicago, na mocy której 120 kierowców straży pożarnej odzyskaliby swe stanowiska.

Przypomnijmy, że na początku tego roku, burmistrz Daley zarządził przesunięcie na inne stanowiska—120 szoferów dowodzących jednostek straży pożarnej. Zabieg ten pozwolił na znaczną redukcję deficytu w budżecie miejskim.

W preliminarzu budżetowym na r. 1990, ponownie pominięto 120 kierowców, w związku z czym czarni radni Timothy Evans (4 warda) i William Beavers (7 warda) wnieśli odpowiednią poprawkę przywracającą etaty szoferskie.

Projekt poprawki został większością głosów przesłany do rozpatrzenia w komitecie, w związku z czym szanse na przyjęcie tego punktu przez Radę Miejską spadły praktycznie do zera. (ao)

Eksperyment w Thornton High School

Remedium na porzucanie nauki przez młode matki?

W ostatnich latach porzucanie szkoły średniej, zwłaszcza przez dziewczęta, stało się jednym z najpoważniejszych problemów chicagowskiego systemu szkolnego.

Jak nieubłagane wykazują statystyki, u dziewcząt najczęściej przyczyną zaprzestania nauki jest przedwczesna ciąża i konieczność opiekowania się dzieckiem.

W samym tylko Chicago w roku 1987 10,227 dziewcząt w wieku poniżej 19 lat, urodziło dzieci, które stanowiły aż 18.5% wszystkich nowo narodzonych w tym mieście.

W skali stanu Illinois dziewczęta nastoletnie urodziły 12.4% dzieci. Liczby te wskazują na niemalą skalę problemu.

Poza akcjami uświadamiającymi robi się, niestety, niewiele, aby zapobiec temu zjawisku, którego najpoważniejsze reperkusje dadzą się odczuć w przyszłości. Kilkunastoletnia dziewczyna samotnie wychowująca dziecko przechodzi najcięższą na długie lata pod opiekę agencji socjalnych, Illinois Department of Public Aid, Department of Children and Family Services, itp. gdyż jako osoba bez kwalifikacji zawodowych ma trudności z podjęciem odpowiedniej pracy. Nie może też uczęszczać do szkoły zajmując się dzieckiem.

Sytuacja wydaje się nie mieć wyjścia, gdyż bez pomocy z zewnątrz nie da się pogodzić opieki nad dzieckiem z nauką lub pracą, w związku z czym samotna nastoletnia matka i jej dziecko najczęściej stają się trwałym brzemieniem dla instytucji publicznych.

Łamiąc ten schemat, 205-ty okrug szkół średnich w Harvey na południu Chicago zorganizował dla

Szansa dla Marianowa

Rezolucja sen. Judy Baar Topinka

Ratowanie budowli religijnych

Chicago (inf. wł.) — Senator stanowy Judy Baar Topinka (republikanka z Riverside) sponsorowała rezolucję przyjętą przez Legislaturę stanową, wzywającą do powołania 15-osobowego komitetu ratowania budowli zabytkowych o charakterze sakralnym.

Komitet spotkał się ostatnio 6 grudnia w State of Illinois Building w Chicago, ustalając, że należy opracować kryteria kwalifikowania budynków do kategorii budowli sakralnych o znaczeniu historycznym, dającej prawo do skorzystania z funduszu, powołać radę kwalifikacyjną oraz przygotować procedurę przydzielania środków na konserwację.

Komentując ustalenia komitetu Judy Barr Topinka podkreśliła znaczenie doboru właściwych kryteriów kwalifikacyjnych, gdyż w stanie Illinois istnieje wiele kościołów, synagog i innych miejsc sakralnych chcących skorzystać z pomocy finansowej. Dlatego nie mogą to być po prostu stare budynki, muszą one pełnić ważną rolę w środowisku, mieć unikalną formę architektoniczną lub artystyczną i historyczne znaczenie.

Starający się o dofinansowanie będą musieli udowodnić swoje zaangażowanie w sprawę ratowania budowli i zdolność do gromadzenia funduszy, gdyż projekt stanowy z

Jesteśmy skazani na budowę nowych zakładów karnych?

Przewiduje się ponad 50% wzrostu liczby więźniów w Illinois do 1995 roku

Chicago (CST) — Wg prognoz statystycznych Krajowej Rady d/s Przestępczości i Wykroczeń (National Council on Crime and Delinquency) do 1994 r. liczba więźniów w Illinois wzrośnie z dotychczasowych 22,894 osób na 34,373, co stanowi skok 50.1%. Natomiast przeciętny wzrost populacji więźniów w skali dwunastu stanów oszacowano na 68 procent.

Jak oszacował Wydział Więziennictwa Illinois, wzrost populacji więźniów wiąże się nieodłącznie z podniesieniem wydatków na zakłady karne w Illinois. Zdaniem ustępującego już ze stanowiska dyrektora więziennictwa Illinois, Michaela Lane'a potrzebny będzie przynajmniej 1 mld dolarów na pokrycie kosztów zwią-

założenia będzie dysponował ograniczonymi środkami.

Inicjując akcję pomocy w ratowaniu zabytków o charakterze religijnym sen. Topinka wzorowała się na podobnych programach zastosowanych w Nowym Yorku, New Jersey i na Florydzie.

W stanie Illinois fundusze będą pochodzić z bieżących emisji obligacji stanowych.

Sen. Judy Barr Topinka zyskała poparcie dla swej inicjatywy reprezentanta stanowego Jacka Kubika (republikanin — Forest Park) oraz Teda Hilda i Billa Wheelera z Illinois Historic Preservation Agency, Vincenta Michaela z Landmarks Preservation Council i Davida Smitha z Community Renewal Society.

Sugerujemy, aby członkowie Komitetu ratowania kościoła Matki Boskiej Anielskiej zwrócili się do biura senatora stanowego Judy Barr Topinka (22-nd District) z prośbą o poparcie ich starań o uzyskanie środków z kasy stanowej na konserwację tak cennego architektonicznie i pożytecznego dla środowiska obiektu jakim jest świątynia.

Podajemy adresy biur Senatora: 8609 West Cermak Road, North Riverside, IL 60546, tel.: 312-442-0134, oraz: Room 113 State House, Springfield, IL 62706, tel.: 217-782-8180.

Komitet stanowy planuje zebrać się ponownie w połowie stycznia. (ad)

STATE	1989	1994	INCREASE
Florida	39,085	100,855	158%
Nevada	5,249	9,500	81%
California	82,555	136,490	64.9%
Virginia	15,228	25,120	64.3%
Michigan	27,819	45,265	63.9%
Oregon	5,355	8,748	63.4%
Ohio	28,332	42,852	51.2%
ILLINOIS	22,894	34,373	50.1%
Oklahoma	11,274	15,823	40.3%
Massachusetts	7,738	10,065	30.1%
Louisiana	16,324	18,290	12%
Tennessee	9,774	10,088	3.2%

Powyższa tabela pokazuje przyrost populacji więźniów w każdym z 12 w/w stanów, w latach 1989-1994.

zanych z utrzymaniem tak dużej grupy ludzi.

Równocześnie Lane ostrzegł, że budowa nowych zakładów karnych jest nieuchronna. Jeśli nie przybędzie cel dla więźniów, to — zdaniem — Lane'a dojdzie do masowego wypuszczenia przestępców na wolność, a tym samym cały wymiar sprawiedliwości zostanie wystawiony na pośmiewisko.

A oto inne wnioski z badań przeprowadzonych przez Krajową Radę d/s Przestępczości i Wykroczeń:

— W 1991 r. Kalifornia stanie się pierwszym stanem o populacji więźniów przekraczającej 100 tys. osób, a Floryda przekroczy próg 100 tys. pensjonariuszy w 1994 r.

— Do 1994 r. zwiększą się proporcje więźniów w stosunku do 100 tys. normalnej populacji. Obecna proporcja 250 pensjonariuszy na 100-tysięczną popu-

lację wzrośnie do 440 na 100 tys.

— Średnia wieku więźniów rośnie. Zaobserwowano tendencję, że ludzie mający do czynienia z przestępczością narkotykową pozostają coraz dłużej "w biznesie".

— Na Florydzie, populacja więźniów zostanie zdominowana przez przedstawicieli rasy czarnej i Latynosów, ponieważ organy ścigania koncentrują się w tym stanie na tropieniu handlarzy cracku, który — jak wiadomo — jest narkotykiem najuboższych klas społecznych.

— Jedna trzecia trafiających do więzień to recydywiści, którzy naruszyli przepisy warunkowego zwolnienia. Liczba więźniów należących do tej grupy rośnie, choćby dlatego, że coraz częściej stosuje się badania na obecność narkotyków w organizmie. (ao)

Jeff Van i Glenn Sierzga z U.S. Marshal Office wręczają burmistrzowi R.M. Daley'emu plaketkę z kawałkiem sciany pochodzącej ze zburzonej kwatery gangu El Rukn. Daley jako prokurator stanowy przyczynił się do skazania szefa gangu Jeffa Forta i innych na kary wieloletniego więzienia.

Foto: Cheryl Tadin

LOTERIA

WYNIKI LOTERII STANOWEJ

Daily Lottery

20 grudnia 1989

2 4 4

Pick 4

20 grudnia 1989

4 1 1 5

LITTLE LOTTO

Środa, 20 grudnia 1989 16 17 23 25 33

LOTTO

Sobota, 16 grudnia 1989 12 21 24 28 32 37

DO WYGRANIA W SOBOTĘ W LOTTO 5 MLN DOL.